

Årsrapport 2015

Indholdsfortegnelse

Virksomhedsoplysninger	2
Ledelsesberetning	6
Naviairs ledelse	21
Ledelsespåtegning	23
De uafhængige revisorerers erklæringer	24
Anvendt regnskabspraksis	26
Resultatopgørelse	35
Balance	36
Egenkapitalopgørelse	38
Pengestrømsopgørelse	39
Noter	40

Virksomhedsoplysninger

Naviair

Naviair Allé 1
2770 Kastrup

CVR-nr.: 26059763

Hjemsted: Kastrup

Regnskabsår: 01.01.2015-31.12.2015

Naviair er et statsligt infrastrukturselskab med status som selvstændig offentlig virksomhed ejet af den danske stat ved Transport- og Bygningsministeriet.

Naviair er designeret af Trafik- og Byggestyrelsen til at levere infrastruktur til luftfarten.

Bestyrelse

Anne Birgitte Lundholt, Formand

Michael Fleischer, Næstformand

Henrik Christoffersen (medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem)

Flemming Kim Hansen (medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem)

Erik Jacobsen

Helge Mortensen

Helle Munksø (medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem)

Birthe Høegh Rask

Kurt Thyregod

Direktion

Morten Dambæk, Administrerende direktør

Søren Stahlfest Møller, Direktør, Økonomi & IT

Revisor

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Weidekampsgade 6

0900 København C

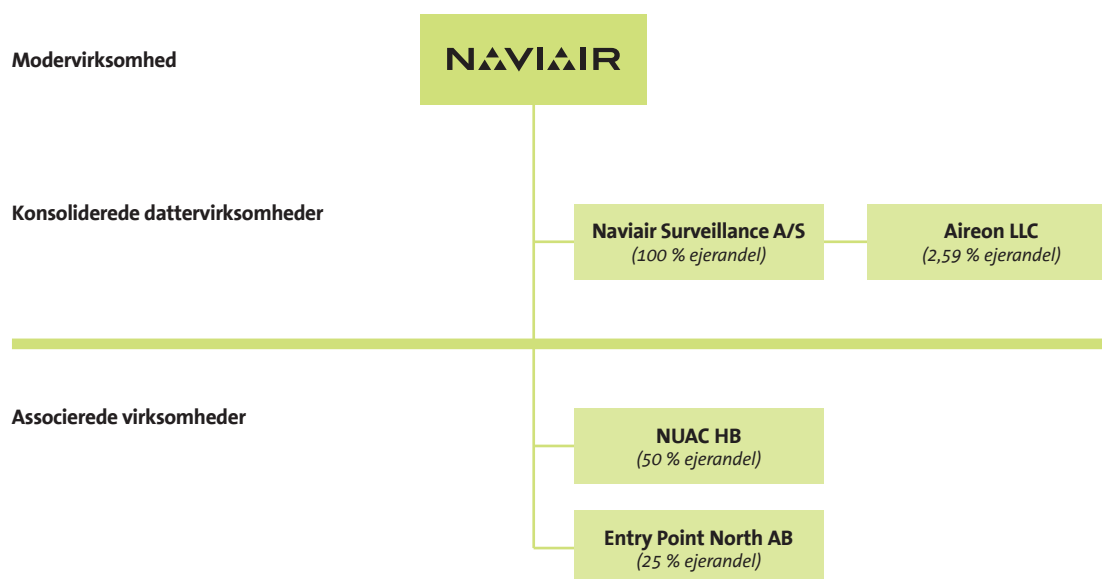
Rigsrevisionen

Borgergade 16

1300 København K

Koncernstruktur

Pr. 31. december 2015

Mission

Naviair bidrager til at skabe værdi og velfærd for samfundet og vores kunder gennem udvikling og leverance af sikker og effektiv trafikstyring til luftfarten. Dermed udfylder vi vores rolle som et afgørende led i luftfartens værdikæde.

Vision

Vi vil altid være blandt de bedste leverandører af luftfartstjenester.

Vi vil konstant udvikle vores virksomhed og sikre en stærk position hos vores kunder og samarbejdspartnere blandt andet gennem deltagelse i internationale samarbejder. Samtidig vil vi altid levere branchens bedste produkter til konkurrencedygtige priser uden at gå på kompromis med vores prioritering af høj sikkerhed, kvalitet og service.

Vi vil realisere vores ambitioner gennem dygtige, motiverede og engagerede medarbejdere, som befinder sig godt på en arbejdsplads med store krav, hvor målrettet medarbejderudvikling og -involvering er grundlaget for opretholdelsen af en attraktiv virksomhed.

Ledelsesberetning

Hoved- og nøgletal

Naviairs økonomiske udvikling siden 1. januar 2011 kan beskrives ved disse hoved- og nøgletal:

HOVEDTAL (Mio. DKK)	Koncern				
	2015	2014	2013	2012	2011
Resultat					
Nettoomsætning	920,2	941,6	904,0	916,6	899,9
Driftsresultat	77,6	133,1	102,0	101,5	88,7
Resultat af finansielle poster	-40,6	-43,2	-42,6	-44,5	-34,5
Årets resultat	29,7	70,7	51,4	42,7	38,2
Balance					
Anlægsaktiver	1.249,3	1.264,5	1.183,4	1.192,3	1.193,9
Omsætningsaktiver	354,3	522,0	485,4	531,7	490,6
Balancesum	1.603,6	1.786,5	1.668,8	1.724,0	1.684,5
Rentebærende gæld	336,6	536,6	536,6	636,6	686,6
- heraf ansvarlig lånekapital	336,6	536,6	536,6	536,6	536,6
Egenkapital	949,1	919,1	848,8	792,2	749,5
Pengestrømme					
Pengestrømme fra:					
- driftsaktivitet	120,1	276,8	291,0	215,7	131,5
- investeringsaktivitet	-89,7	-179,7	-92,0	-95,1	-93,5
- finansieringsaktivitet	-200,0	-	-100,0	-50,0	-50,0
Årets investeringer i materielle anlægsaktiver	-67,1	-93,9	-91,4	100,9	112,5
Årets forskydning i likvider	-169,6	97,1	99,0	70,6	-12,0
Likvider ved årets udgang	123,8	293,4	196,4	97,3	26,7
Gennemsnitligt antal medarbejdere					
	637	641	667	688	706
Nøgletal i %					
Overskudsgrad	8,4	14,1	11,3	11,1	9,9
Afkastningsgrad	4,8	7,4	6,1	5,9	5,3
Soliditetsgrad ekskl. ansvarlig lånekapital	59,2	51,4	50,7	46,0	44,5
Soliditetsgrad inkl. ansvarlig lånekapital	80,2	81,5	83,0	77,1	76,4
Forrentning af egenkapital	3,2	8,0	6,3	5,5	5,2

Nøgletallene er udarbejdet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings anbefalinger og vejledning. Der henvises til definitioner i afsnittet om regnskabspraksis.

Modervirksomhed

2015	2014	2013	2012	2011
920,2	941,6	904,0	916,6	899,9
77,7	133,1	102,0	101,5	88,7
-41,4	-46,6	-42,6	-44,5	-34,5
28,7	67,2	51,4	42,7	38,2
1.210,6	1.247,5	1.178,1	1.192,3	1.193,9
383,7	530,8	485,4	531,7	490,6
1.594,3	1.778,3	1.663,5	1.724,0	1.684,5
336,6	536,6	536,6	636,6	686,6
336,6	536,6	536,6	536,6	536,6
939,5	910,8	843,6	792,2	749,5
102,0	266,8	291,0	215,7	131,5
-70,4	-171,1	-92,0	-95,1	-93,5
-200,0	-	-100,0	-50,0	-50,0
-67,1	-93,9	-91,4	100,9	112,5
-168,4	95,7	99,0	70,6	-12,0
123,6	292,1	196,4	97,3	26,7
637	641	667	688	706
8,4	14,1	11,3	11,1	9,9
4,9	7,5	6,1	5,9	5,3
58,9	51,2	50,7	46,0	44,5
80,0	81,4	83,0	77,1	76,4
3,1	7,7	6,3	5,5	5,2

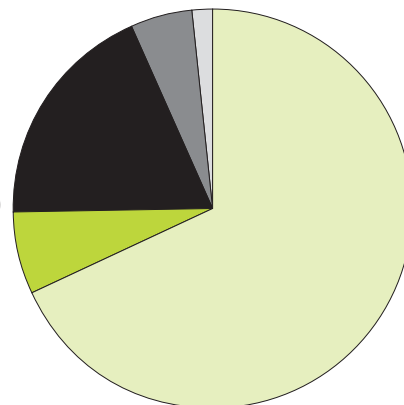

Hovedaktivitet

Naviairs kerneaktivitet er luftfarts-tjeneste. Naviair har aktiviteter både i det danske luftrum og i det nordatlantiske luftrum. Aktiviteterne ligger inden for fire områder: En route – Danmark, En route – Grønland, Lokal lufttrafiktjeneste og Øvrige aktivitetsområder.

Naviairs omsætning fordelt på aktivitetsområder

- En route – Danmark (68 %)
- En route – Grønland (7 %)
- Lokal lufttrafiktjeneste, København (18 %)
- Lokal lufttrafiktjeneste, Øvrige (6 %)
- Øvrige aktivitetsområder (1 %)

En route – Danmark

Områdekontrolltjeneste i dansk luftrum fra:

- > Kontrolcentralen i København *

Indflyvningskontrolltjeneste til Københavns Lufthavn fra:

- > Kontrolcentralen i København *

Briefingtjeneste fra:

- > Kontrolcentralen i København *

Flyveinformationstjeneste fra:

- > Kontrolcentralen i København *

AIS-tjeneste:

- > Aeronautiske publikationer, AIP i Danmark

Teknisk drift og vedligehold af ATM-/CNS-udstyr i Danmark:

- > ATM-udstyr
- > Navigations- og kommunikationsanlæg
- > ATS-overvågningssystemer

*) Kontrolcentralen i København drives af NUAC på vegne af Naviair.

En route – Grønland

Flyveinformationstjeneste fra:

- > Flyveinformationscentralen i Nuuk

Teknisk drift og vedligehold af CNS-udstyr i Grønland og på Færøerne:

- > Navigations- og kommunikationsanlæg i Grønland og på Færøerne
- > Overvågningssystemer i Grønland og på Færøerne
- > Radaranlæg på Færøerne

Briefingtjeneste fra:

- > Flyveinformationscentralen i Nuuk

AIS-tjeneste:

- > Aeronautiske publikationer, AIP i Grønland og på Færøerne

Lokal lufttrafiktjeneste

Tårnkontrolltjeneste fra:

- > Tårnet i København
- > Tårnet i Roskilde
- > Tårnet i Billund
- > Tårnet i Aarhus
- > Tårnet i Aalborg
- > Tårnet på Bornholm

Indflyvningskontrolltjeneste fra:

- > Tårnet i Roskilde
- > Tårnet i Billund
- > Tårnet i Aarhus
- > Tårnet i Aalborg
- > Tårnet på Bornholm

Flyvepladsflyveinformationstjeneste fra:

- > Tårnet på Vágar

Øvrige aktivitetsområder

Salg af teknisk drift og vedligeholdelse af ATM-/CNS- og lufthavnsudstyr fra:

- > Teknisk base i København
- > Teknisk base i Billund
- > Teknisk base i Aalborg

Salg af teknisk-operativ knowhow

Vigtige begivenheder i 2015

Januar: Enhedsraterne i dansk luftrum nedsættes markant. En route-enhedsraten sænkes med 11,3 procent. Dermed tegner Naviair sig for den procentvis største prisreduktion i Europa i 2015. Enhedsraten for tårnkontrolltjeneste i Københavns Lufthavn (TNC København) nedsættes samtidig med 17,5 procent.

Marts: COOPANS Alliance og det franske lufttrafikstyringsselskab, DSNA, iværksætter det såkaldte CODA-CAS-program, som er et samarbejde om at konvergere ATM-systemerne i de seks lufttrafikstyringsselskaber i samarbejdet.

Juni: Succesfuld opgradering af COOPANS-systemet gennemføres på mindre end 14 dage i alle syv kontrolcentraler i fem lande, hvor COOPANS-partnere er ansvarlige for lufttrafikstyringen. Opgraderingen sker uden gener for lufttrafikken.

August: Banerenovering i Københavns Lufthavn i Kastrup afsluttes, og en lukket bane genåbnes. Naviair sikrer, at renoveringen gennemføres uden nævneværdige forstyrrelser i lufthavnens trafikafvikling og dermed uden nævneværdige forsinkelser.

Oktober: COOPANS Alliance underskriver medlemsaftale med A6 Alliance, hvor de ledende lufttrafikstyringsselskaber i Europa samarbejder om modernisering af de europæiske ATM-systemer og om at støtte Single European Sky ATM Research programmet (SESAR).

November: ITU (International Telecommunication Union) beslutter at udvide beskyttelsen af den frekvens, der benyttes til ADS-B mellem luftfartøjer og jordbaseret udstyr til også at omfatte frekvensen mellem luftfartøjer og satellitbaseret udstyr. Det er et gennembrud for Aireon, som nu kan benytte satellitbaseret ADS-B til global overvågning – både til lufttrafikstyring og til forbedring af mulighederne for at spore bortkomne fly i nødsituationer.

November: Naviair afdrager ekstraordinært 200 mio. kr. på den ansvarlige lånekapital på basis af virksomhedens økonomiske robusthed. Det ekstraordinære afdrag medfører, at Naviair fremover sparer 18 mio. kr. årligt i rentebetaling.

December: Endnu en vellykket og synkroniseret COOPANS-opgradering gennemføres uden gener for luftfarten. Opgraderingen afsluttes inden for blot 14 dage i partnernes syv kontrolcentraler.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

På baggrund af stiftelsen af datterselskabet Naviair Surveillance A/S har Naviair siden regnskabsåret 2014 aflagt årsrapport for både koncern og modervirksomhed.

Som udgangspunkt kommenteres alene på koncernens regnskabstal. Den primære forskel mellem koncern og modervirksomhed er, at kapitalandele i associerede virksomheder indregnes til kostpris i modervirksomheden og efter indre værdis metode i koncernen.

Årets resultat

Årets resultat efter skat udgjorde et overskud på 29,7 mio. kr. mod 70,7 mio. kr. i 2014. Årsagen til det lavere resultat er den markante reduktion af både en route-enhedsraten og enhedsraten for TNC København, som Naviair gennemførte pr. 1. januar 2015. Prisnedsættelserne, som blev gennemført for at imødekomme vores kunders ønsker om billigere lufttrafiktjeneste, indebærer samlet en nedgang i Naviairs indtægter på 129 mio. kr. i forhold til 2014, som dog delvis imødegås af indtægter for stigende trafik på 25 mio. kr.

Resultatet før regulering af over-/underdækning afgifter og skat udgjorde 44,4 mio. kr. mod 169,7 mio. kr. i 2014, hvilket er på niveau med vores seneste forventning, som er udmeldt i Naviairs halvårsrapport. Set i lyset af ratenedsættelserne er resultatet tilfredsstillende.

På baggrund af Naviairs økonomiske robusthed besluttede bestyrelsen i slutningen af 2015 ekstraordinært at afdrage 200 mio. kr. af Naviairs ansvarlige lånekapital. Det ekstraordinære afdrag vil alt andet lige bidrage til Naviairs økonomi med en reduktion på vores årlige rentebetaling på 18 mio. kr. Efter afdraget udgør Naviairs ansvarlige lånekapital 336,6 mio. kr.

Enhedsrater

I 2015 gik EU's Single European Sky-program (SES-program) ind i sin anden referenceperiode, RP2, som løber frem til og med 2019. Naviair indledte RP2 med at nedsætte en route-enhedsraten med 11,3 procent. Reduktionen var så markant, at Naviair i 2015 tegnede sig for den største procentvise reduktion af en route-enhedsraten i Europa. Prisnedsættelsen er muliggjort af vores konstante bestræbelser på at gennemføre besparelser og effektiviseringer.

I den nye referenceperiode videreføres kravene til omkostningseffektivitet fra den første referenceperiode, RP1, og samtidig indgår øgede krav til Naviair. I RP2 er en route-enhedsraten fastsat med udgangspunkt i både for-

ventningerne til flytrafikken, som de var i 2014, og bindende krav til Naviairs maksimale årlige omkostninger.

En route-enhedsraten for dansk luftrum for 2015 udgjorde 471 kr. pr. serviceenhed. Det er vores mål altid at sikre kunderne konkurrencedygtige priser gennem fokusering på reduktion af vores omkostninger, og i 2016 kan vi yderligere nedsætte den danske en route-enhedsrate til 460 kr. Heraf udgør Naviairs andel 83 procent, mens Trafik- og Byggestyrelsen og DMI's andel udgør den resterende del.

Enhedsraten for tårnkontrolltjeneste i Københavns Lufthavn (TNC København) er for 2016 fastsat til 1.049 kr. mod 1.075 kr. i 2015.

Trafik

For hele RP1 (2012-2014) gælder det, at flytrafikken i dansk luftrum blev 5,2 procent mindre end den forudsætning, der lå til grund for præstationsplanen i RP1. Den mindre trafikmængde har samlet medført, at vi i RP1 fik omkring 100 mio. kr. mindre i indtægter end forventet ved periodens start. Af dette beløb er Naviair berettiget til

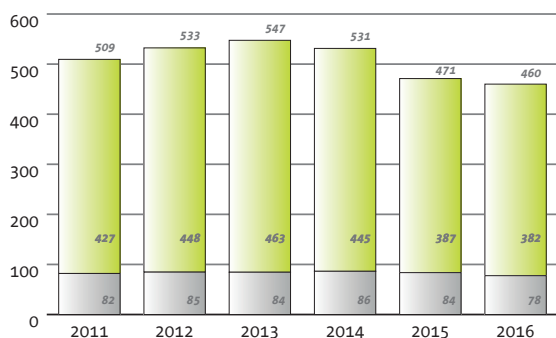
fremadrettet at få dækket 43,6 mio. kr. gennem indregning i afgifterne som led i præstationsordningens trafikrisikodeling, mens resten skal dækkes gennem omkostningsreduktioner i virksomheden.

Gennem det første år i RP2 har flytrafikken i dansk luftrum udviklet sig mere positivt, end prognoserne forudsagde ved begyndelsen af perioden. I stedet for det forventede fald i trafikken var der i 2015 en mindre trafikvækst på 1,2 procent, så vi gennemførte 632.834 en route-operationer mod 625.492 i 2014. Målt på serviceenheder betyder det, at væksten i serviceenheder på en route-området blev på 3,4 procent i forhold til 2014.

I Københavns Lufthavn fortsatte væksten, således at antallet af starter og landinger i 2015 steg med 1,2 procent til 254.787 operationer mod 251.734 operationer i 2014. For TNC København blev væksten i serviceenheder på 2,6 procent i forhold til 2014.

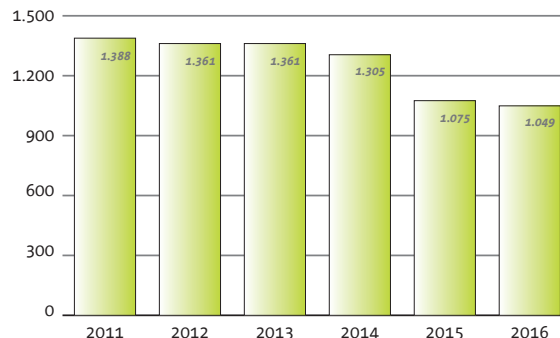
I Billund Lufthavn steg antallet af starter og landinger i 2015 med 5,5 procent til 43.030 operationer mod 40.779 i 2014.

Enhedsrate, En route (DKK)

Naviairs andel af en route-enhedsrate (DKK) ■
TBST og DMI's andel af en route-enhedsrate (DKK) ■

Enhedsrate, TNC København (DKK)

DMI's andel udgør cirka 8 DKK

Indenrigsflyvningen opgjort i antal af operationer faldt med 1,6 procent i 2015 i forhold til 2014. Dermed fortsatte tendensen med fald i indenrigsflyvningen også i 2015.

Også i 2015 fortsatte tendensen med, at luftfartsselskaberne flyver med større og tungere fly end tidligere. I gennemsnit steg vægten pr. operation med 1,5 ton i 2015 i forhold til 2014. Det svarer til en stigning på 1,7 procent. Samtidig steg det samlede passagerantal med 3,5 procent i 2015 i forhold til 2014.

I 2015 fastholdt vi vores effektive afvikling af flytrafikken. I den dansk-svenske FAB (Functional Airspace Block) var den gennemsnitlige forsinkelse pr. operation på 0,01 minutter i 2015 og dermed under den maksimale gennemsnitlige forsinkelse pr. operation på 0,10, som er fastsat i præstationsplanen for den dansk-svenske FAB.

I dansk luftrum blev en route-trafikken gennemført uden forsinkelser, som Naviair havde et medansvar for.

Ligeledes afviklede vi trafikken i Københavns Lufthavn uden nogen form for forsinkelser, som Naviair var medansvarlig for. Forsinkelsesniveauet lå i alt på 0,03 minutter pr. landing – på grund af vejrforhold – mod en maksimalt accepteret gennemsnitlig forsinkelse på 0,11 minutter pr. landing. På baggrund af den nærmest forsinkelsesfrie trafikafvikling kan vi igen i år karakterisere vores drift som særdeles effektiv.

Særlig i Københavns Lufthavn er det bemærkelsesværdigt, at trafikken over sommeren blev gennemført uden forsinkelser, fordi der samtidig blev gennemført en gennemgribende banerenovering. Banerenoveringen åbnede for muligheden for at beflyve Københavns Lufthavn med større fly.

Samtidig skal det understreges, at vores kapacitetsudnyttelse fortsat er tilfredsstillende. Selv om vi leverer en stort set forsinkelsesfri service, har vi altid vores opmærksomhed skarpt rettet mod at fastholde de gennemsnitlige forsinkelser på det lavest mulige niveau.

Ordinære driftsindtægter

Nettoomsætningen udgjorde 920,2 mio. kr. mod 941,6 mio. kr. i 2014. Nettoomsætningen udgør Naviairs indtægter fra virksomhedens fire aktivitetsområder.

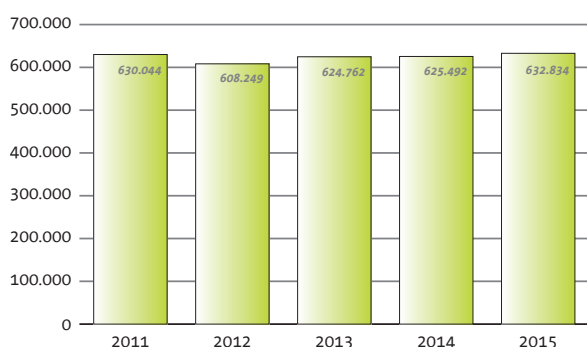
Nettoomsætningen er 21,4 mio. kr. lavere end i 2014. Faldet kan hovedsageligt henføres til En route – Danmark og TNC København, som er henholdsvis 69,2 mio. kr. og 31,9 mio. kr. lavere end i 2014. Indtægterne i 2015 for En route – Danmark og TNC København er påvirket af afgiftsnedsættelser, som dog modvirkes af en mindre stigning i trafikken.

Herudover var nettoomsætningen i 2015 negativt påvirket af en samlet "Regulering af over-/underdækning afgifter" på 7,4 mio. kr. mod en samlet negativ påvirkning på 79,8 mio. kr. i 2014.

Andre driftsindtægter udgjorde 294,5 mio. kr. mod 302,7 mio. kr. i 2014 og består af ydelser leveret til NUAC i henhold til leveringskontrakt. Faldet på 8,2 mio. kr. er et udtryk for, at

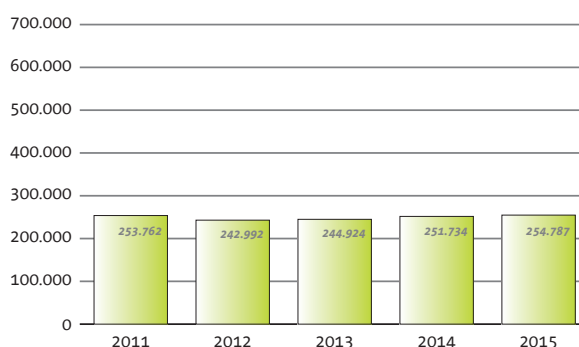
Operationer, En route

Antallet af en route-operationer i dansk luftrum

Operationer, TNC København

Antallet af starter og landinger i Københavns Lufthavn

NUAC har opfyldt sine forpligtelser over for Naviair med et mindre omkostnings- og ressourceforbrug end i 2014. Denne indtægt skal vurderes i sammenhæng med ydelser leveret fra NUAC i henhold til leveringskontrakt under Naviairs andre driftsomkostninger. Andre driftsindtægter og -omkostninger fremstår i 2015 resultatneutralt for Naviair.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger udgjorde 187,8 mio. kr. mod 167,8 mio. kr. i 2014. Det højere niveau i 2015 skyldes fortrinsvis uddannelse af nye medarbejdere til brug for trafikafvikling samt Naviairs overtagelse af AIM-tjenesten. Endvidere var der i 2015 øget aktivitet med harmoniseringsbestrebelse i COOPANS-regi. Endelig har der været omkostninger forbundet med omlægning af vores simulatoruddannelser.

Personaleomkostninger

Personaleomkostningerne udgjorde 563,1 mio. kr. mod 552,5 mio. kr. i 2014. De samlede personaleomkostninger er steget 10,6 mio. kr., primært som følge af lønstigninger i henhold til gældende overenskomster samt omkostninger af engangskaraktér i forbindelse med ressourcejustering. Herudover er omkostningerne påvirket af hensættelser til omsorgsdage.

Der var ved årets udgang beskæftiget 646,9 årsværk mod 633,8 årsværk ved årets begyndelse. Stigningen i medarbejderantallet skyldes fortrinsvis optag af nye aspiranter til flyvelederuddannelserne.

Skat af årets resultat

Skat af årets resultat udgjorde 7,3 mio. kr., som er overført til udskudt skat.

Balance

Naviairs balancesum udgjorde 1.603,6 mio. kr. pr. 31. december 2015 mod 1.786,5 mio. kr. 31. december 2014. Faldet på 182,9 mio. kr. skyldes hovedsageligt reduktion af de likvide beholdninger på 169,6 mio. kr. samt et fald i materielle anlægsaktiver, som kan henføres til at årets afskrivninger overstiger årets investeringer. Balancens forpligtelser faldt efter afdrag på det ansvarlige lån.

Naviairs tilgodehavende hos luftfartselskaberne, underdækning af afgifter, udgjorde 18,4 mio. kr., hvilket er en reduktion på 16,8 mio. kr. efter årets regulering. Naviairs gæld til luftfartselskaberne, overdækning af afgifter, udgjorde 73,4 mio. kr., hvilket er en reduktion på 9,4 mio. kr. efter årets regulering. Ændringerne i under- og overdækning kan primært henføres til henholdsvis En route – Danmark og TNC København.

Naviairs egenkapital var pr. 31. december 2015 på 949,1 mio. kr., hvor 600 mio. kr. er ansvarlig kapital, 338,3 mio. kr. er overført resultat og 10,8 mio. kr. er reserve for netto-opskrivning efter indre værdis metode.

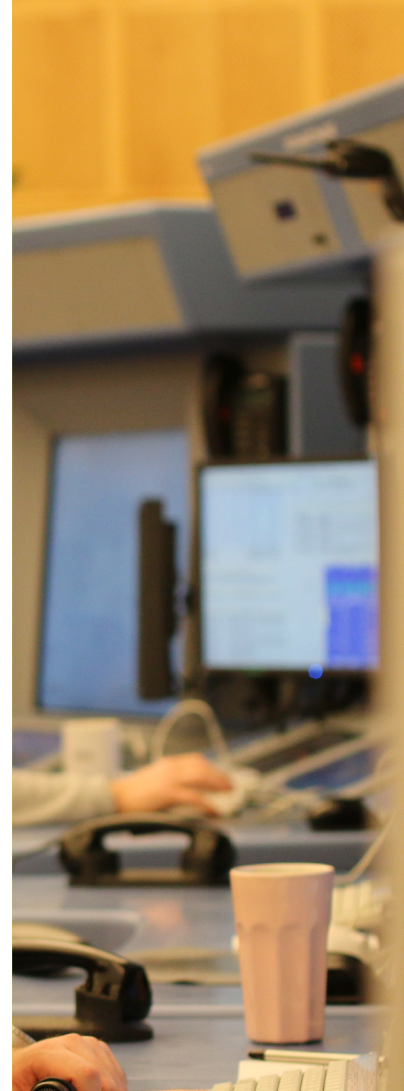
Ud over den ansvarlige kapital har staten ydet Naviair ansvarlig lånekapital, som pr. 31. december 2015 udgjorde 336,6 mio. kr. Det ansvarlige lån er indgået på betingelser, der betyder, at lånet til en hver tid kan anses

for egenkapital eller kapital sidestillet hermed.

Årets pengestrøm vedrørende primær drift udgjorde 169,3 mio. kr., og pengestrøm vedrørende drift udgjorde 120,1 mio. kr. Pengestrømme vedrørende finansiering udgjorde et fald på 200 mio. kr., hvilket skyldes afdrag på det ansvarlige lån.

Soliditetsgrad inkl. ansvarlig lånekapital fastholdes på over 80 procent til trods for afdrag på det ansvarlige lån.

Investeringerne i immaterielle og materielle anlægsaktiver udgjorde 70,4 mio. kr. i 2015, hvilket er 25,2 mio. kr. mindre end i 2014. Reduktionen i investeringer skyldes hovedsageligt aktivitetsforskydninger af investeringer relateret til ATM-udstyr samt færre investeringer ved En route – Grønland.

Resultat opdelt på aktivitetsområder

De to største aktivitetsområder, En route – Danmark og Lokal flyvekontrol i København er reguleret i henhold

til EU-Kommissionens forordning nr. 391/2013 af 3. maj 2013 om en fælles afgiftsordning for luftfartstjenester.

I henhold til ovennævnte forordning er Naviair forpligtet til at fordele

sine indtægter og omkostninger på aktivitetsområder. Omkostningerne fordeles ved en direkte fordeling til aktivitetsområderne – blandt andet gennem tidsregistrering på arbejdsopgaver eller via fordelingsnøgler.

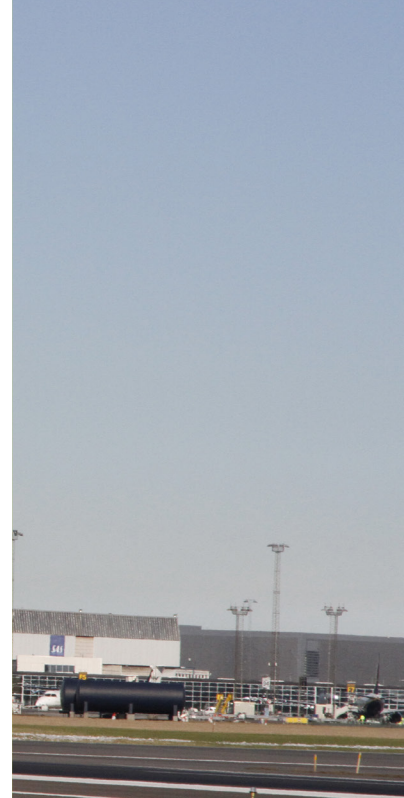
Resultat opdelt på aktivitetsområder

Costbaseregnskab 2015 (DKK. 1.000)	En route Danmark	En route Grønland	En route Nord- atlanten	TNC København	TNC Billund	Øvrige	I alt
Indtægter ¹⁾	631.484	23.472	39.980	171.310	19.827	41.494	927.567
NUAC HB indtægter	283.601	110	110	9.864	280	543	294.508
NUAC HB omkostninger	-288.624	-127	-127	-11.191	-336	-637	-301.042
NUAC HB nettoresultat	-5.023	-17	-17	-1.327	-56	-94	-6.534
Andre driftsomkostninger	-105.728	-13.972	-25.961	-30.150	-2.942	-8.918	-187.671
Personaleomkostninger ²⁾	-370.284	-7.253	-7.352	-114.433	-15.541	-30.007	-544.870
EBITDA	150.449	2.230	6.650	25.400	1.288	2.475	188.492
Afskrivninger	-82.856	-1.571	-3.605	-14.344	-356	-632	-103.364
EBIT	67.593	659	3.045	11.056	932	1.843	85.128
Finansielle poster	-57.101	-659	-1.472	-22.027	-106	39.923	-41.442
Resultat ³⁾	10.492	0	1.573	-10.971	826	41.766	43.686

1) Nettoomsætning ekskl. regulering af over-/underdækning.

2) Personaleomkostninger fratrukket arbejde udført for egen regning og opført under aktiver samt aktiveret NUAC HB løn og IPO.

3) Årets resultat før regulering af over-/underdækning afgifter på -7,4 mio. kr. samt skat på -7,6 mio. kr.

Præstationskrav

Siden 2012 har Naviair fulgt den europæiske præstationsordning. Præstationsordningen udspringer af Single European Sky-lovgivningen, hvor EU både vil sikre en mere effektiv udnyttelse af luftrummet over Europa og tilstrækkelig kapacitet i luftrummet til den stigende lufttrafik. Samtidig er det målet at nedbringe CO₂-udledningen og udgifterne til luftfartstjenester.

Præstationsordningen er juridisk bindende for EU-medlemsstaterne. Danmark – og dermed Naviair – bliver målt på vores resultater, og hvis resultaterne ikke opfylder præstationskravene, kan der blive tale om korrigerende foranstaltninger i form af pålagte fremtidige ratenedsættelser.

I 2015 gik den europæiske præstationsordning ind i den anden referenceperiode, RP2, som løber frem til 2019. Naviair er omfattet af præstationsplanen for den dansk-svenske FAB, og der er her fastsat præstationsmål inden for fire områder: Sikkerhed, Kapacitet, Miljø og Omkostningseffektivitet. Når RP2 udløber i 2019, og resultaterne opgøres, er det

forventningen, at Naviair har opfyldt præstationsmålene, ligesom vi gjorde det ved afslutningen af RP1.

Kunder

I 2015 var Naviairs fem største en route-kunder SAS (17,0 procent), Norwegian Airshuttle (10,5 procent), KLM (8,5 procent), Ryanair (6,4 procent) og British Airways (5,5 procent). En route-aktiviteterne udgjorde 68 procent af vores omsætning i 2015.

Inden for Lokal flyvekontrol var Naviairs fem største kunder i Københavns Lufthavn i 2015 SAS (40,0 procent), Norwegian Airshuttle (13,6 procent), Easyjet Airline (3,9 procent), EAT Leipzig GmbH (2,4 procent) og Emirates (2,3 procent). Lokal flyvekontrol i København udgjorde 18 procent af vores omsætning i 2015.

Fra København udfører vi AIS-tjeneste (Aeronautical Information Services), som omfatter aeronautiske publikationer for Danmark, Grønland og Færøerne. Vi publicerer AIP'er (Aeronautical Information Publications) for alle tre områder samt VFG (Visual Flight Guide) for Danmark. Desuden udgiver vi AIC'er (Aeronautical Information

Circulars), Supplerer og Notam. I 2015 var der cirka 1.500 kunder, som abonnerede på publikationerne.

Vi følger vores kunders forventninger gennem en tæt og løbende kontakt, så vi til enhver tid kan yde den bedst mulige service. På årlige kundemøder kortlægger vi kundernes tilfredshed med vores service og produkter. På disse møder orienterer vi også kunderne om forhold og udvikling i Naviair.

Vi har senest gennemført kundemøder i slutningen af 2015. Fra oktober til december har vi afholdt møder med otte luftfartsselskaber og lufthavne. Generelt giver kunderne udtryk for tilfredshed med både samarbejdet med Naviair og vores service.

Internationale partnerskaber

Det internationale samarbejde er et vigtigt redskab, for at vi kan opnå stærke resultater og en optimal udvikling af Naviair. Gennem samarbejde medvirker vi til at effektivisere, harmonisere og udvikle alle områder af lufttrafikstyringen. Dermed går Naviair sammen med vores partnere i spidsen for at sikre international fremdrift inden for både det opera-

tionelle område, det tekniske område og uddannelsesområdet. Indsatsen understøtter vores målsætning om konstant at være blandt de bedste lufttrafikstyringsselskaber og samtidig opfylde kravene i Single European Sky-programmet.

NUAC

NUAC blev etableret i 2009 som den første – og fortsat eneste – integrerede driftsvirksomhed i Europa, der har ansvaret for en route-lufttrafikstyringen i én samlet FAB. NUAC driver de tre kontrolcentraler i København, Malmø og Stockholm som underleverandør på vegne af Naviair og det svenske Luftfartsverket, LFV.

NUAC har kun direkte cirka ti ansatte, mens de øvrige godt 650 medarbejdere er udlånt til NUAC fra Naviair og LFV. De tre kontrolcentraler og det øvrige udstyr, som NUAC benytter, ejes af Naviair og LFV, men stilles til rådighed for selskabet.

Gennem medejerskabet af NUAC udmønter vi en del af vores ambition om at medvirke til harmonisering af lufttrafikstyringen i Europa og sikrer samtidig fortsat effektivisering af lufttrafikstyringen.

COOPANS

COOPANS er et internationalt samarbejde mellem Naviair, Austro Control, Croatia Control, Irish Aviation Authority og LFV.

Siden COOPANS blev etableret i 2006, har partnerne samarbejdet om fælles udvikling, opgradering og harmonisering af sine lufttrafikstyringsystemer. Systemerne benytter nu fælles software, og vedligeholdelsesprocesserne er harmoniserede. Dermed er nu syv kontrolcentraler i Danmark, Sverige, Irland, Østrig og Kroatien harmoniserede. De syv kontrolcentraler opgraderes nu synkront to gange årligt. I 2015 blev opgraderingerne gennemført over 14 dage pr. opgradering uden nogen forsinkelser eller andre gener for flytrafikken. Vi forventer også, at de periodiske fremtidige systemopgraderinger bliver gennemført uden negative konsekvenser for flytrafikken. Det er en unik udvikling i europæisk lufttrafikstyring, hvor selskaberne i de øvrige lande fortsat driver deres kontrolcentraler med individuelle og meget forskellige tekniske systemer.

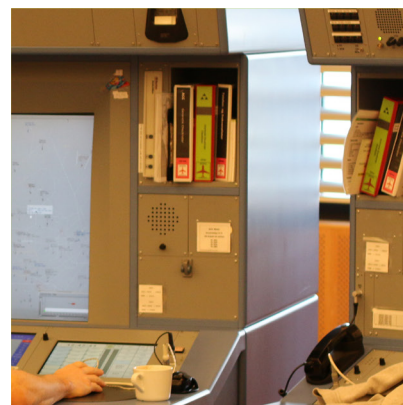
I COOPANS harmoniserer vi endvidere de operative og tekniske arbejdskon-

cepter og begrænser dermed specifikke og individuelle funktionaliteter i de enkelte selskaber.

Vi anslår, at vi reducerer vores systemudviklingsomkostninger med mindst 30 procent i forhold til de omkostninger, hver enkelt partner ville få, hvis vi skulle udvikle teknikken hver for sig og på egen hånd. Hertil kommer betydelige besparelser på driftsomkostningerne, som vi opnår gennem fælles arbejdskoncepter og udveksling af erfaringer.

I 2015 blev COOPANS-samarbejdet udvidet til COOPANS Alliance, der udover et teknisk-operativt samarbejde nu også inkluderer en fælles tilgang til og deltagelse i SESAR 2020, SESAR Deployment Manager, EU-støtteprojekter og A6-samarbejdet, hvor COOPANS Alliance indgår på lige fod med de fem største lufttrafikstyringsselskaber i Europa. Via disse samarbejder er vi med til at præge udviklingen i Europa.

Gennem COOPANS Alliance har vi sammen med de øvrige partnere placeret os i forreste linje i arbejdet med at udmønte EU's krav om harmonisering af lufttrafikstyringen.

Entry Point North

ATS-akademiet (Air Traffic Service) Entry Point North ligger i Malmø Lufthavn og ejes i fællesskab af Naviair, Avinor, Irish Aviation Authority og LfV. Akademiet blev oprettet i 2006 som det første transnationalt ejede akademi inden for ATM-uddannelse og -træning, og i 2013 kom Irish Aviation Authority med i ejerkredsen.

I tråd med ambitionen i SES er Entry Point Norths primære formål at gennemføre standardiseret og harmoniseret uddannelse af flyvelederaspiranter og flyveledere.

Ud over at levere ATS-uddannelse til de fire ejere servicerer Entry Point North lufttrafikstyringsselskaber fra hele verden gennem salg af uddannelser, som skræddersys til kundernes behov og afvikles enten hos Entry Point North i Malmø Lufthavn eller lokalt hos kunden. Entry Point North har flere end 40 kunder fordelt over 20 forskellige lande.

Aireon

Aireon er et samarbejde mellem en række selskaber, som i løbet af de kommende år vil etablere verdens første satellitbaserede fuldt globalt dækkende overvågningssystem til

luftfarten. Når det nye system efter forventningen er i drift i 2018, vil det være muligt overalt på kloden at hente data om alle fly, som er udstyret med ADS-B-udstyr. Langt de fleste kommercielle fly har allerede i dag dette udstyr, men aktuelt er det mindre end 30 procent af klodens areal, som er dækket af det eksisterende overvågningsudstyr. De resterende – ofte øde – områder er i dag uden overvågning, så lufttrafikstyringen baseres i dag på piloternes egne indrapporteringer over radioen om position, højde, kurs og fart. Blandt andet på grund af lange rapporteringsintervaller er usikkerheden så stor, at flyvekontrollen lægger meget store sikkerhedsafstande ind mellem flyene.

Aireon LLC har hovedkvarter i Virginia, USA. De øvrige partnere i samarbejdet er – foruden Naviair (med en forventelig ejerandel på 6 % i 2018) – det amerikanske telekommunikations-selskab, Iridium Communications Inc. (24,5 %) samt lufttrafikstyringsselskaberne Nav Canada (51 %), ENAV (12,5 %) og Irish Aviation Authority (6 %).

Det nye system omfatter 66 satellitter og yderligere en række reservesatel-

itter, som Iridium sender i kredsløb omkring Jorden i perioden 2016-2017. Endvidere omfatter systemet et antal modtagestationer placeret forskellige steder på Jorden og en ny satellitkontrolcentral, som er under etablering i Virginia.

Aireons forretningsstrategi er baseret på salg af trafikovervågningsdata først og fremmest til lufttrafikstyringsselskaberne og sekundært til blandt andre luftfartsselskaber og flyhandlingselskaber. Aireon har allerede nu indgået foreløbige aftaler om datasalg til blandt andre USA, Curaçao, Storbritannien, Sydafrika, Singapore og New Zealand. Naviair medvirker aktivt til Aireons salg af ydelser og udviklingen af operative koncepter, der understøtter Aireons forretningsstrategi.

Som en særlig service vil Aireon gennem tjenesten, Aireon ALERT, levere den første globale nødovervågnings-service, hvor data om bortkomne og eftersøgte luftfartøjer stilles gratis til rådighed for redningstjenester og andre relevante tjenester. Denne vederlagsfrie service vil styrke det globale redningsberedskab for fly betydeligt.

Den forbedrede overvågning bliver et stort fremskridt for lufttrafikstyringen. Ud over de sikkerhedsmæssige fordele giver systemet også lufttrafikstyringsselskaberne mulighed for at udnytte luftrummet langt mere effektivt end i dag. Dermed kan luftfartsselskaberne spare brændstof og flyvetid, og miljøet bliver sparet for betydelige mængder af klimagasser.

I 2015 besluttede ITU (International Telecommunication Union) at udvide beskyttelsen af den frekvens, der benyttes til ADS-B mellem luftfartøjer og jordbaseret udstyr til også at omfatte frekvensen mellem luftfartøjer og satellitbaseret udstyr. Dermed er det muligt for Aireon at benytte satellitbaseret ADS-B til global overvågning – både til lufttrafikstyring og til forbedring af mulighederne for at spore bortkomne fly i nødsituationer.

Samfundsansvar

Bevidst og god samfundsansvarlig optræden er et fuldt integreret element i Naviairs kultur. Det understøttes blandt andet af vores safety- og kvalitetspolitik, som sikrer, at vi har flyvesikkerheden som højeste prioritet.

Uden at vi direkte har formuleret et egentligt etisk regelsæt, arbejder vi endvidere efter en række interne retningslinjer, som sikrer dels medarbejdernes trivsel og udvikling, dels at vi ikke medvirker til brud på menneskerettigheder, korruption eller overtrædelse af nogen former for lovgivning, som er relevant for vores virksomhed.

Når vi indgår kontrakter med eksterne leverandører, stiller vi – hvis det er relevant – krav om sociale klausuler, som forpligter vores leverandører til at skabe rummelighed på arbejdsmarkedet i form af mangfoldighed, overholdelse af gældende arbejdsmiljøregler, overenskomster og lovgivning. Vi har i 2015 indgået syv kontrakter, som indeholder arbejdsklausuler mod social dumping.

Vi accepterer ikke overtrædelser af lovgivning på lufttrafkområdet eller anden lovgivning, som er relevant for Naviairs kernevirkomhed. Derfor har vi et sæt interne retningslinjer, som sikrer, at vi overvåger relevant lovgivning. En intern Compliance Officer er udpeget til at sikre, at Naviair efterlever lovgivningen. Compliance Officeren gennemfører løbende audits, som sikrer, at lovgivningen efterleves i overensstemmelse med Naviairs koncepter.

Klimastrategi

Gennem vores klimastrategi arbejder vi på til enhver tid at minimere Naviairs belastning af klima og miljø til det mindst mulige niveau. Samtidig arbejder vi konstant på at udnytte mulighederne for at medvirke til

en positiv klimaindsats. Arbejdet gennemføres i løbende dialog og samarbejde med vores kunder, og vi deltager i miljø- og klimaarbejdet i en række sammenhænge herunder i SES, SESAR, NUAC og COOPANS.

Med udgangspunkt i Eurocontrol og IATA's fælles Flight Efficiency Plan fortsætter vi arbejdet med at udvikle og sikre fleksibel brug af luftrummet gennem:

- Korte ruter, direkte rutføring mod destinationen og brændstoføkonomiske flyvehøjder.
- Mulighed for brændstofbesparende indflyvninger til lufthavne, hvor Naviair leverer tårnkontrolltjeneste.
- Minimal ventetid på jorden med motorer i drift gennem effektiv trafikafvikling i lufthavnene.
- Continuous Climb Operations, hvor det overhovedet er muligt – med direkte rutføring og stigning til marchhøjde.
- Deltagelse i samarbejdet om udvikling af satellitbaseret global overvågning af lufttrafikken med de muligheder et sådant system vil give for at optimere luftrumsudnyttelsen og nedsætte brændstofforbruget.

Miljø – Flyvekontrol

På alle de mest brændstofforbrugende indsatsområder er vi langt fremme med udviklingen af klimavenlige trafikkoncepter. Det gælder både inden for fri planlægning af flyvevej, Continuous Climb Operations, Continuous Descent Operations og Required Navigation Performance. Blandt mange andre muligheder undersøger vi også muligheden for Extended Arrival Management.

Eurocontrol har beregnet, at fri planlægning af flyvevej samlet reducerer CO₂-udledningen i det dansk-svenske luftrum med 40.000 ton pr. år. Der har været fri planlægning af flyvevej i den dansk-svenske FAB siden 2011. Vi har siden deltaget aktivt i bestræbelserne på at udvide området med fri planlægning af flyvevej, og i november 2015 blev den frie planlægning af flyvevej udvidet til at omfatte hele det nordiske område. Gennem Borealis – et samarbejde mellem lufttrafikstyringsselskaberne i Danmark, Sverige, Norge, Finland, Estland, Letland, UK, Irland og Island – medvirker vi til en yderligere udbredelse, så hele det nordeuropæiske område efter planen vil være omfattet i løbet af nogle år.

I Københavns Lufthavn samarbejder vi tæt med både lufthavnen, luftfartsselskaberne og andre relevante aktører om at reducere partikeludledningen gennem en effektiv styring af flyene, mens de opererer på landjorden i lufthavnen.

På det globale plan medvirker Naviair til at skabe grundlaget for meget betydelige fremtidige reduktioner i udledningen af klimagasser gennem partnerskabet i Aireon. Med Aireons satellitbaserede overvågning får luft-

trafikstyringsselskaberne adgang til fuld overvågning af flytrafikken over hele kloden og sikkerhedsafstandene kan derfor reduceres, så flytrafikken kan afvikles langt mere effektivt end hidtil, blandt andet fordi flyene kan opnå en række højde- og kurskorrektioner undervejs, så de kan udnytte de optimale vindforhold undervejs. Yderligere vil en fuld flyovervågning give mulighed for at etablere en langt mere fleksibel rutestruktur end hidtil.

En beregning gennemført af NAV Canada viser, at der på denne baggrund er betydelige økonomiske og miljømæssige gevinster at hente. Globalt vil mere end 900.000 interkontinentale flyvninger årligt få fordele af bedre overvågning. Det vil medføre en årlig reduktion af drivhusgasser i CO₂-ækvivalenter på mere end 10 mio. ton, og besparelser på brændstof på mere end 1 mia. kr.

Miljø – Energi

Det er vores mål til enhver tid at nedbringe vores energiforbrug mest muligt.

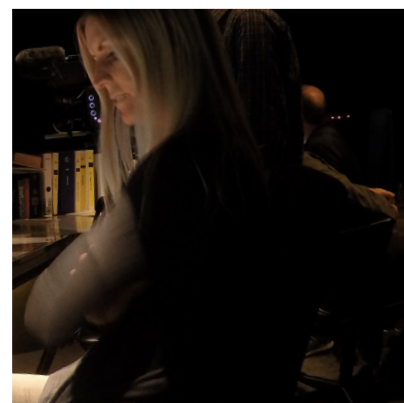
Naviair har mange store og energiforbrugende anlæg, og med aktiviteter døgnet rundt på alle årets dage har vi

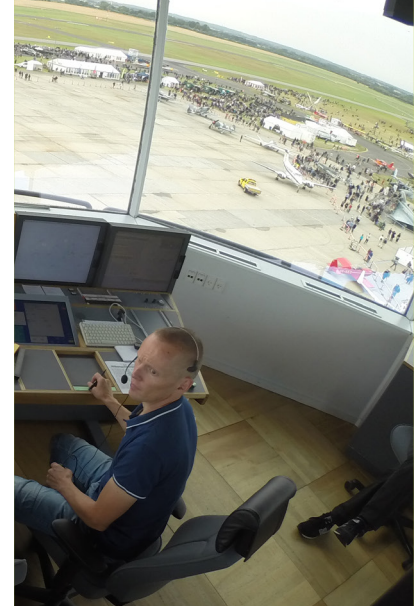
derfor et betydeligt behov for energi. Vi anvender blandt andet energi til vores tekniske anlæg, der kræver meget energi til både drift og køling.

I 2015 var vores elforbrug i København på 5.475 MWh mod 5.811 MWh i 2014. Faldet i forbruget skyldes primært vores kølestrategi og de deraf følgende omlægninger. I 2015 lukkede vi en kølemaskine i blok 3 i Kastrup. Desuden har lukningen af en radar medvirket til et lavere energiforbrug.

Vores varmeforbrug i København var i 2015 på 3.276 MWh mod 3.099 i 2014. Årsagen til det lidt højere forbrug var flere graddage i 2015 end i 2014.

Vores største planlagte indsats for at reducere energiforbruget er etableringen af grundvandskøling som erstatning for vores nuværende udskiftningsmodne køleanlæg. Når anlægget efter planen er etableret i 2017, forventer vi, at vi kan reducere vores årlige energiforbrug med cirka 0,55 MWh. Samtidig er det forventningen, at vi kan reducere vores CO₂-belastning med omkring 275 ton årligt.

Medarbejdere

Det er vigtigt, at medarbejdernes kompetencer altid er på et niveau, som kan opfylde ethvert behov, der opstår både ved udøvelse og udvikling af luftfartstjenester og de understøttende aktiviteter. Derfor sørger vi for, at vores medarbejders uddannelses- og kompetenceniveau lever op til den højeste standard. Det gælder både inden for luftfartstjenester, det tekniske og det administrative område. Vi har derfor struktureret vores efteruddannelser og kompetenceudvikling i Kompetenceplan for organisation og medarbejdere, som er virksomhedens styrende dokument for området. Planen understøtter sammen med Teknisk-Operativ Udviklingsplan vores overordnede Forretningsplan som styringsværktøj for virksomhedens videre udvikling.

Gennem Entry Point North og intern uddannelse sikrer vi, at nye flyveledere starter på højeste niveau, og med løbende efteruddannelse opdaterer vi konstant flyveledergruppen, så alle til enhver tid er fortrolig med de nyeste procedurer.

Inden for teknik- og administrationsområderne fastholder vi ligeledes et højt viden- og kompetenceniveau gennem løbende efteruddannelse og kompetenceudvikling.

I vores stillingsopslag opfordrer vi alle kvalificerede til at søge job i Naviair uanset alder, køn, etnisk baggrund mv. Det gør vi, fordi vi tror på, at det styrker vores virksomhed at støtte mangfoldighed.

Vi medvirker tillige til at løfte samfundets ansvar for at sikre uddannelse og job til unge. I 2015 havde vi 18 elever, lærlinge og aspiranter under uddannelse i Naviair og på Entry Point North.

Vi arbejder målrettet på at fastholde Naviairs position som en attraktiv virksomhed og en god arbejdsplads for medarbejderne. Det er nødvendigt for at sikre, at medarbejderne er i stand til at opfylde de høje krav, som vi stiller til deres daglige indsats og resultater.

Et af vores prioriterede mål er høj medarbejdertilfredshed. Derfor gennemfører vi regelmæssigt målinger af medarbejdernes tilfredshed med arbejdsplads og ledere. Ved seneste undersøgelse var svarprocenten på 79 procent. I lighed med tidligere målinger kunne vi endnu en gang konstatere et højt niveau af tilfredshed iblandt medarbejderne i Naviair, og at Naviair har både dygtige og tillidsskabende ledere.

Vi arbejder naturligvis også for at opretholde et godt og sikkert arbejdsmiljø. Arbejdsmiljøudvalget vurderer løbende sundheden i virksomheden på baggrund af målinger af det psykiske arbejdsmiljø og gennemgang af det fysiske arbejdsmiljø. Naviair har i de seneste år udelukkende fået tildelt grønne smileys i forbindelse med Arbejdstilsynets besøg.

Gennem de seneste år har vi haft særlig fokus på at nedbringe sygefraværet i virksomheden. Indsatsen har været succesfuld i 2015, hvor sygefraværet er reduceret markant i forhold til 2014.

Vi er tilsluttet Falck Healthcare-ordning, hvor medarbejderne anonymt kan henvende sig og få støtte, ligesom Naviair har uddannet et hold af stressvejledere, som hjælper medarbejderne med arbejds- og privatrelaterede problemer.

Medarbejderantallet i Naviair var ved udgangen af 2015 på 646,9 årsværk. Heraf var 270,4 årsværk udlånt til NUAC.

Medarbejderomsætningen lå i 2015 på 2,5 procent.

God selskabsledelse

Rammerne for Naviairs virksomhed er fastlagt i lov om Naviair. Med vores status som selvstændig offentlig virksomhed har den danske stat gennem Transport- og Bygningsministeriet den endelige myndighed over virksomheden inden for de rammer, der er fastlagt i lovgivningen.

Vi tilrettelægger vores selskabsledelse således, at den er tilpasset såvel lovgivningen som virksomhedens karakter. Herudover er Naviair underlagt selskabsloven, årsregnskabsloven og anden relevant lovgivning med de fornødne tilpasninger, der gælder for Naviair. Naviair er også omfattet af offentlighedsloven og forvaltningsloven.

Vi følger statens anbefalinger for god selskabsledelse, hvor det er relevant. Anbefalingerne omfatter retningslinjer for styringen af statslige virksomheder, herunder krav, forventninger og anbefalinger om virksomhedsledelse. Anbefalingerne er samlet på Finansministeriets hjemmeside www.fm.dk.

Endvidere følger vi de anbefalinger fra Komitéen for god Selskabsledelse, der – set i lyset af Naviairs særlige virksomhedsform – er relevante for Naviair således, som de er beskrevet på www.corporategovernance.dk.

Bestyrelsen varetager Naviairs overordnede og strategiske ledelse samt

fører tilsyn med direktionen. Bestyrelsens opgaver og ansvar fastlægges overordnet gennem en forretningsorden for bestyrelsen. Direktionen står for den daglige ledelse af Naviair og skal derved følge de retningslinjer og anvisninger, som bestyrelsen har angivet.

Blandt de ministerudpegede medlemmer er to kvinder og fire mænd. Bestyrelsen besidder samlet set generelle erhvervs- og ledelsesmæssige kompetencer samt indsigt i luftfartsområdet og samfundsforhold. Der er etableret en årlig selvevalueringsprocedure for bestyrelsen. Bestyrelsens selvevaluering blev senest gennemført i december 2015.

I henhold til Naviairs vedtægter afholdes bestyrelsesmøder mindst én gang i kvartalet. Der har i det forløbne år været afholdt seks bestyrelsesmøder.

Formandskabet for bestyrelsen holder kvartårslige møder med transport- og bygningsministeren og aflægger i den forbindelse en omfattende og detaljeret rapportering om virksomhedens strategiske forhold og opfølgning på virksomhedens driftsresultater m.m.

Der er udformet regnskabs- og kontrolsystemer for at sikre, at intern og ekstern finansiel rapportering giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation samt at sikre valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis.

Bestyrelsen og direktionen vurderer løbende væsentlige risici og interne kontroller i forbindelse med Naviairs aktiviteter og deres eventuelle indflydelse på regnskabsaflæggelsesprocessen.

Ansvar for opretholdelsen af tilstrækkelige og effektive interne kontroller og risikostyring i forbindelse med regnskabsaflæggelsen er forankret i direktionen. Direktionen følger løbende den økonomiske udvikling – blandt andet gennem månedlige rapporter. Endvidere rapporterer direktionen løbende den økonomiske udvikling til bestyrelsen forud for hvert bestyrelsesmøde. Procedurer, regnskabsinstrukser mv. er beskrevet i Naviair Management System.

Bestyrelsen overvåger løbende regnskabsaflæggelsesprocessen, herunder blandt andet, at gældende lovgivning overholdes, og at anvendt regnskabspraksis er relevant. Bestyrelsen har i december 2015 nedsat et internt revisionsudvalg med to medlemmer.

Ultimo 2015 bestod Naviairs ledelsesgruppe af 13 kvinder og 43 mænd. Kvinderne udgjorde dermed 23 procent af ledelsesgruppen.

Naviairs ”Politik for at øge antallet af det underrepræsenterede køn i Naviairs ledelsesgrupper” har som mål, at kønsfordelingen i ledelsesgrupperne på sigt skal afspejle den generelle

kønsfordeling i virksomheden på 30 procent kvinder og 70 procent mænd.

Som følge af vores særlige arbejdsopgaver er det en forudsætning for mange af vores ledere, at de har faglig indsigt i flyveledelse, for at de kan løse deres opgaver. Mange ledere må derfor nødvendigvis rekrutteres internt i virksomheden. Det har generelt vist sig at være svært at motivere medarbejdere i Naviair til at søge lederstillinger.

Særlige risici

Naviairs hovedindtægter er direkte sammenhængende med omfanget af en route-trafik i dansk luftrum og trafikken til og fra de lufthavne, som vi betjener. Den største kommercielle risiko for Naviair er derfor knyttet til i et uventet fald i flytrafikken. Vores økonomi påvirkes alvorligt, når for eksempel konjunkturer, ændringer i trafikmønstre, usædvanlige situationer, nye/øgede afgifter på luftfart eller konkurser hos luftfartsselskaber påvirker flytrafikken negativt.

Da vi til enhver tid skal være i stand til at opfylde vores kunders kapacitetsbehov, kan vi ikke gennemføre meget hurtige reduktioner af vores

omkostninger i situationer med bratte fald i vores indtægter. Det skyldes blandt andet, at vi på personalesiden er afhængige af specielt uddannede medarbejdere. Det er dyrt og tager gennemsnitligt op til tre år at uddanne flyveledere, så de kan få certifikat til at arbejde efter danske regler og procedurer.

Risikoen for negative konsekvenser af en midlertidig indtægtsnedgang imødegås dels ved en høj grad af omkostningsbevidsthed og dels ved at opretholde et solidt kapitalberedskab.

Naviair leverer flyvekontrol ved hjælp af tekniske systemer. Vi har sikret os mod tekniske nedbrud gennem etablering af solide backup-systemer på alle områder, og vi anser derfor ikke langvarige tekniske nedbrud som en alvorlig risiko.

Naviair har etableret et forsikringsprogram, hvor vi gennem relevante forsikringer afdækker væsentlige risici. Forsikringsbare risici er forsikret således, at eventuelle skader og ansvarspådragende handlinger ikke truer virksomheden økonomisk. Ud over lovpligtige forsikringer er der tegnet forsikring mod driftstab, produktansvar og særligt luftfartsansvar.

Forventninger til 2016

For 2016 forventes samlet set en mindre stigning i trafikken i forhold til 2015. For En route – Danmark forventes en meget begrænset vækst, og for TNC København forventes en moderat vækst. Forventningerne til trafikudviklingen er baseret på Eurocontrols seneste low-prognose fra september 2015.

De seneste års prisnedsættelser påvirker Naviairs indtægter i nedadgående retning. Indtægterne i 2016 vil blive lavere end i 2015 som følge af prisreduktioner på henholdsvis 1,3 procent for En route – Danmark og 2,4 procent på TNC København. Det stiller naturligvis fortsat store krav til vores vedholdende fokus på omkostningsbevidsthed og effektivitet.

Vi forventer, at Naviair for 2016 vil opnå et resultat, som er på niveau med 2015.

Begivenheder efter regnskabsårets udløb

Der er ikke indtruffet begivenheder efter regnskabsårets udløb, som påvirker det retvisende billede af årets resultat samt balancen pr. 31. december 2015.

Naviairs ledelse

Bestyrelse

Anne Birgitte Lundholt (formand)
Formand for bestyrelsen i Bornholms Erhvervsfond og FOF Danmark. Medlem af bestyrelsen i Svaneke Bryghus A/S. Direktør, ABL ApS

Helge Mortensen
Fhv. minister

Michael Fleischer (næstformand)
Fhv. oberst og pilot i Flyvevåbnet. Formand for Bevtoft Købmand ApS

Helle Munksø
*Overflyveleder
Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem*

Henrik Christoffersen
*Overflyveleder
Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem*

Birthe Høegh Rask
*Senior Vice President, Finance, Terma A/S.
Medlem af bestyrelsen i Terma Aerostructures A/S*

Flemming Kim Hansen
*Senior Engineer, ATM Systems
Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem*

Kurt Thyregod
*Administrerende direktør, Pingvino ApS.
Medlem af bestyrelsen i Nosca A/S, Aivon Partners A/S og Aivon Invest A/S
MBA*

Erik Jacobsen
*Formand for bestyrelsen ved Roskilde Universitet, Copenhagen Contemporary-Fonden.
Medlem af bestyrelsen for Musikkens Hus, Aalborg*

Direktion

Morten Dambæk

Administrerende direktør
Medlem af bestyrelsen i NUAC HB og Entry Point North AB.

Søren Stahlfest Møller

Direktør, Økonomi & IT
Medlem af bestyrelsen i NUAC HB, Entry Point North AB og SL-Fonden.

Øvrige ledende medarbejdere

Claus Skjærbæk

Trafikdirektør

Bent Fog

Teknisk direktør

Susanne Isaksen

International direktør

Mikael Ericsson

Udviklingsdirektør

Bo Pedersen

Kommunikationsdirektør

Michael Thomsen

Juridisk direktør

Thorsten Elkjær

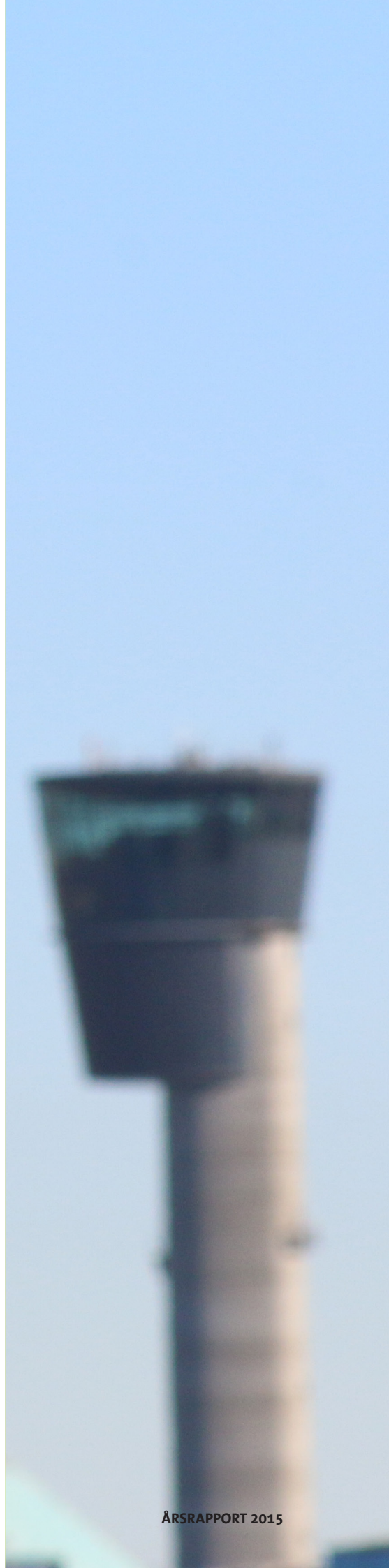
Driftsdirektør,
Tower & Approach Services

Anna Eva Villefrance

Driftsdirektør,
Flight Information Services &
Aeronautical Information Services

Merete Lorents Sørensen

Personaledirektør

Ledespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for 2015 for Naviair.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven (regnskabsklasse D) samt de danske regnskabsvejledninger.

Det er vores opfattelse, at den valgte regnskabspraksis er hensigtsmæssig, og at årsregnskabet giver et retvisende billede af virksomhedens aktiver, passiver, finansielle stilling og resultat samt pengestrømme. Samtidig er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende

redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til godkendelse.

København, den 17. marts 2016

I direktionen

Morten Dambæk
Administrerende direktør

Søren Stahlfest Møller
Direktør, Økonomi & IT

I bestyrelsen

Anne Birgitte Lundholt
Formand

Michael Fleischer
Næstformand

Henrik Christoffersen *

Flemming Kim Hansen *

Erik Jacobsen

Helge Mortensen

Helle Munksø *

Birthe Høegh Rask

Kurt Thyregod

*) Medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer

De uafhængige revisorers erklæringer

Til Transport- og Bygningsministeriet
samt bestyrelsen i Naviair

Påtegning på årsregnskabet

Vi har revideret årsregnskabet for Naviair for perioden 1. januar - 31. december 2015, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter. Årsregnskabet er udarbejdet efter lov om den selvstændige offentlige virksomhed Naviair, årsregnskabsloven samt danske regnskabsvejledninger.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om den selvstændige offentlige virksomhed Naviair, årsregnskabsloven samt danske regnskabsvejledninger. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Herudover er det ledelsens ansvar, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning, god offentlig revisionskik jf. lov om revisionen af statens regnskaber m.m. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderin-

gen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for Naviairs udarbejdelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af Naviairs interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af årsregnskabet.

Revisionen omfatter desuden en vurdering af, om der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Naviairs aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af Naviairs aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2015 i overensstemmelse med lov om den selvstændige offentlige virksomhed Naviair, årsregnskabsloven samt danske regnskabsvejledninger. Det er ligeledes vores opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til årsregnskabsloven gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af årsregnskabet.

Det er på den baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

København, den 17. marts 2016

Rigsrevisionen

CVR: 77 80 61 13

Lone Strøm
Rigsrevisor

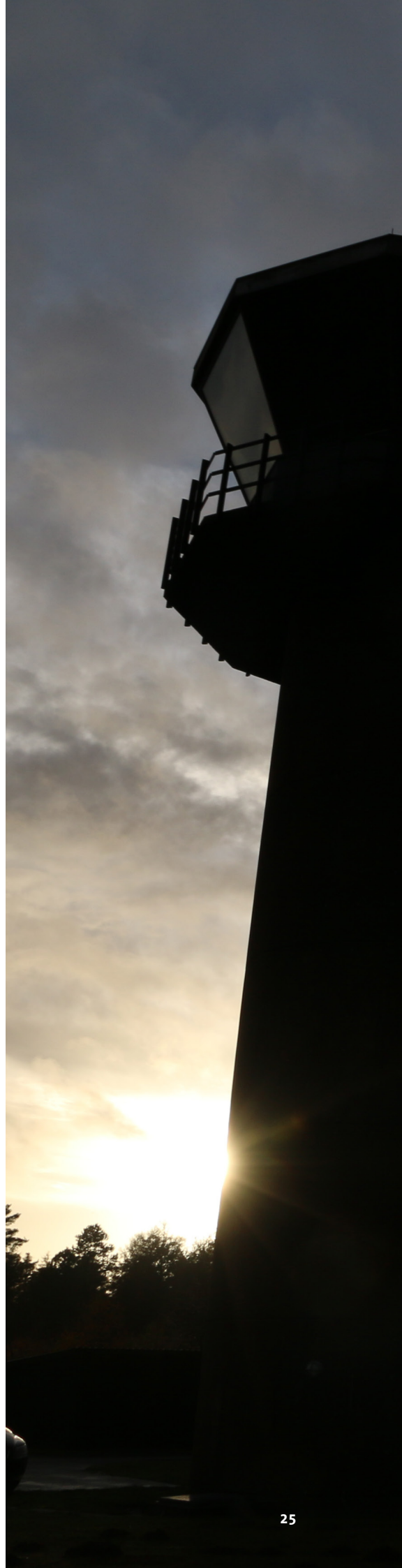
Morten Brædstrup-Holm
Kontorchef

Deloitte

CVR: 33 96 35 56

Lynge Skovgaard
Statsautoriseret revisor

Ulrik Vassing
Statsautoriseret revisor

Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for den selvstændige offentlige virksomhed Naviair for 2015 er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for regnskabsklasse D.

Medmindre andet fremgår nedenfor, er anvendt regnskabspraksis for modervirksomheden og koncernen ens.

Ændring til anvendt regnskabspraksis

Anvendt regnskabspraksis er for følgende to områder ændret i forhold til sidste år:

Den ene ændring vedrører præsentationen af årets regulering til reguleringsmæssige over-/underdækninger. Denne regulering er tidligere præsenteret som en særskilt regnskabspost, men præsenteres i år som en del af omsætningen, der specificeres i noterne.

Ændringen er foretaget med henblik på i højere grad at følge Erhvervsstyrelsens skabelon for elektronisk indberetning af digitale årsrapporter.

Den anden ændring vedrører præsentationen af køb af ydelser fra Naviairs samarbejdspartner NUAC HB, der tidligere har været præsenteret under regnskabsposten Andre eksterne omkostninger. Køb af ydelser relateret hertil er fremadrettet præsenteret under regnskabsposten Andre driftsomkostninger.

Ændringen er foretaget med henblik på i højere grad at afspejle, at Naviairs køb relateret hertil er en sekundær aktivitet i forhold til virksomhedens primære drift. Ændringen vil endvidere skabe bedre sammenhæng i

anvendt regnskabspraksis, idet indtægter fra NUAC HB allerede præsenteres under regnskabsposten Andre driftsindtægter.

Effekt af praksisændringer

Den samlede beløbsmæssige indvirkning af de beskrevne praksisændringer er vist i tabellen nederst på siden.

Herudover er regnskabsposten Regulering af over-/underdækning afgifter udgået og indgår altså i noten under Nettoomsætning.

Bortset fra ovenstående er årsrapporten aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Beløbsmæssig effekt af praksisændringer

(DKK 1.000)	Koncern		Modervirksomhed	
	2015	2014	2015	2014
Nettoomsætning (reduces)	-790	-75.186	-790	-75.186
Regulering af over-/underdækning afgifter (udgår)	7.403	79.758	7.403	79.758
Andre driftsindtægter (reduces)	-6.613	-4.572	-6.613	-4.572
Andre eksterne omkostninger (reduces)	294.281	303.710	294.281	303.710
Andre driftsomkostninger (forøges)	-294.281	-303.710	-294.281	-303.710
Årets resultat efter skat	0	0	0	0
Balancesum	0	0	0	0
Egenkapital	0	0	0	0

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når virksomheden som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Omregning af fremmed valuta

Som målevaluta benyttes danske kroner. Alle andre valutaer anses som fremmed valuta.

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på henholdsvis betalingsdagen og balancedagen, indregnes i resultatopgørelsen som finansielle poster. Materielle og immaterielle anlægsaktiver, varebeholdninger og andre ikke-monetære aktiver, der er købt i fremmed valuta, omregnes til historiske kurser.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden og den dattervirksomhed (Naviair Surveillance A/S), som kontrolleres af modervirksomheden. Modervirksomheden anses for at have kontrol, når den direkte eller indirekte ejer mere end 50 procent af stemmerettighederne eller på anden måde kan udøve eller faktisk udøver

bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen direkte eller indirekte besidder mellem 20 procent og 50 procent af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder. Herunder NUAC HB samt Entry Point North AB.

Konsolideringsprincipper

Koncernregnskabet udarbejdes på grundlag af regnskaber for modervirksomheden og dens dattervirksomheder. Udarbejdelse af koncernregnskabet sker ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, interne mellemværender og udbytter samt fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regnskabsposter 100 procent.

Resultatopgørelse

Nettoomsætning

Nettoomsætning relateret til flyvekontrol indregnes i resultatopgørelsen i den periode flyvningen har fundet sted. Øvrige indtægter indregnes, når levering til køber har fundet sted.

Årets regulering af over-/underdækning fra en route og terminalaktiviteter indregnes i nettoomsætningen. Den reguleringsmæssige over-/underdækning indregnes i balancen som henholdsvis hensat forpligtelse eller tilgodehavende.

Nettoomsætning indregnes eksklusivt moms, afgifter og rabatter i forbindelse med salget og måles til dagsværdien af det fastsatte vederlag.

Arbejde udført for egen regning og opført under aktiver

Arbejde udført for egen regning og opført under aktiver omfatter personaleomkostninger og andre interne omkostninger, der er afholdt i regnskabsåret og indregnet i kostprisen for egenudviklede immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter omfatter indtægter af sekundær karakter set i forhold til Naviairs hovedaktivitet.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger, der vedrører virksomhedens primære aktiviteter, herunder omkostninger til drift af operative systemer og udstyr, uddannelse, administration, lokaler, tab på debitorer mv.

Under andre eksterne omkostninger indregnes tillige omkostninger vedrørende projekter, der ikke opfylder kriterierne for indregning i balancen.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager, pensioner samt andre omkostninger til social sikring mv. til virksomhedens personale.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger af materielle og immaterielle anlægsaktiver består af regnskabsårets af- og nedskrivninger opgjort ud fra henholdsvis de fastsatte restværdier og brugstider for de enkelte aktiver og gennemførte nedskrivningstest. Offentlige tilskud

til afskrivningsberettigede anlægsprojekter indregnes i takt med afskrivningerne på de pågældende aktiver.

Andre driftsomkostninger

Andre driftsomkostninger omfatter omkostninger af sekundær karakter set i forhold til Naviairs hovedaktivitet.

Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder

Modervirksomhed

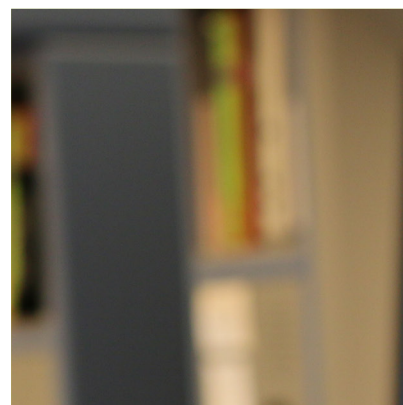
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder omfatter de i regnskabsåret modtagne udbytter og lignende fra de enkelte associerede virksomheder.

Koncern

Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder omfatter den forholdsmæssige andel af de enkelte associerede virksomheders resultat efter eliminering af interne avancer og tab.

Andre finansielle indtægter

Finansielle indtægter omfatter renteindtægter, realiserede og urealiserede kursgevinster vedrørende værdipapirer, gældsforpligtelser og transaktio-

ner i fremmed valuta mv. samt tillæg og godtgørelser under acontoskatteordningen.

Andre finansielle omkostninger

Finansielle poster omfatter renteomkostninger, realiserede og urealiserede kurstab vedrørende værdipapirer, gældsforpligtelser og transaktioner i fremmed valuta, amortiseringstillæg og -fradrag vedrørende prioritetsgæld mv. samt tillæg og godtgørelser under acontoskatteordningen.

Skat

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til poster direkte på egenkapitalen.

Selskabet er sambeskattet med den danske dattervirksomhed. Den aktuelle danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud).

Balance

Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsaktiver omfatter igangværende og færdiggjorte IT-projekter samt øvrige erhvervede immaterielle rettigheder.

Kostprisen for immaterielle anlægsaktiver omfatter omkostninger, herunder gager og afskrivninger, der direkte og indirekte kan henføres til de pågældende anlægsaktiver.

Indirekte produktionsomkostninger i form af indirekte henførbare personaleomkostninger og afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver, der er anvendt i processen, indregnes i kostprisen baseret på det medgåede timeforbrug for det enkelte projekt.

Renteomkostninger på lån til finansiering af fremstilling af immaterielle anlægsaktiver indregnes i kostprisen, såfremt de vedrører fremstillingsperioden.

Immaterielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Der foretages lineære

afskrivninger baseret på en vurdering af aktivernes forventede brugstid, som udgør 3-8 år.

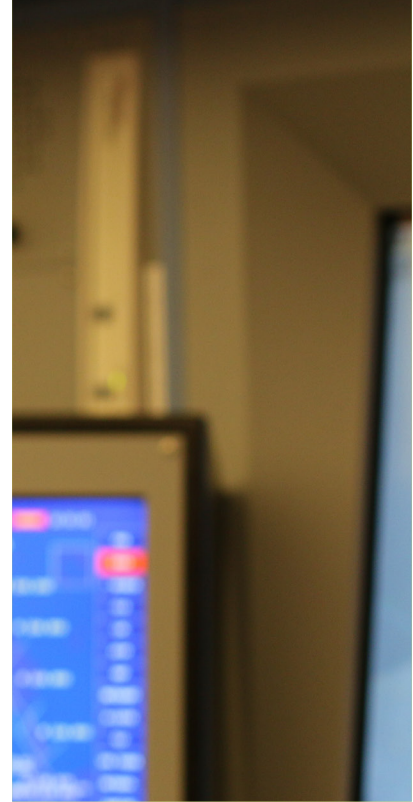
Immaterielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdi, såfremt denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, produktionsanlæg og maskiner, transportmateriel samt inventar og IT-udstyr måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen og omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. For egenfremstillede aktiver omfatter kostprisen direkte og indirekte omkostninger til materialer, komponenter, underleverandører og lønninger.

Indirekte omkostninger i form af indirekte henførbare personaleomkostninger og afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver, der

er anvendt i fremstillingsprocessen, indregnes i kostprisen baseret på det medgåede timeforbrug for det enkelte aktiv. Renteomkostninger på lån til finansiering af fremstilling af materielle anlægsaktiver indregnes i kostprisen, såfremt de vedrører fremstillingsperioden.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Anlægsaktivernes restværdi er vurderet til 0 kr., da de er brugerspecifikke i et sådant omfang, at der ikke kan forventes en værdi ved frasalgs efter brugstidens udløb.

Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:
Bygninger og installationer: 10-50 år
Produktionsanlæg og maskiner: 6-20 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar: 3-8 år

Den skønnede brugstid af materielle anlægsaktiver dekomponeres i væsentlige bestanddele.

Materielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdi, såfremt denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Modervirksomhed

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder måles til kostpris. Kapitalandelene nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Kapitalandele i associerede virksomheder

Modervirksomhed

Kapitalandele i associerede virksomheder måles til kostpris. Kapitalandelene nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Koncern

Kapitalandele i associerede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi med tillæg eller fradrag af henholdsvis uafskrevet positiv og negativ goodwill og med fradrag eller tillæg af urealiserede, forholdsmæssige interne fortjenester og tab.

Nettoopskrivning af kapitalandele i associerede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Andre værdipapirer og kapitalandele

Andre kapitalandele indregnet under finansielle anlægsaktiver måles som udgangspunkt til dagsværdi. Kapitalandele i noterede selskaber måles dog til kostpris, da dagsværdien heraf ikke kan opgøres pålideligt.

Reguleringsmæssige over- og underdækninger

Reguleringsmæssige over-/underdækning indregnes under henholdsvis hensatte forpligtelser og tilgodehaver med modpostering i resultatopgørelsen under nettoomsætning. Saldoen udgør det beløb, som virksomheden forventer at tilbagebetale eller opkræve i kommende års takster for forretningsområder underlagt reguleringsmæssig prisregulering.

Over-/underdækningen måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi. Såfremt ledelsen skønner, at det ikke er

sandsynligt, at hele tilgodehavendet vil blive opkrævet hos brugerne, nedskrives dette til den lavere skønnede værdi af tilgodehavendet (genindvindingsværdi).

Naviair har to forretningsområder underlagt en sådan reguleringsmæssig prisregulering.

”Hvile-i-sig-selv”

Udgangspunktet for opgørelsen består af forskellen mellem refusionsberettigede omkostninger og opkrævede afgifter/indtægter hos brugerne iht. aftaler med modparterne. Differencen indregnes som regulering til tidligere opkrævede afgifter/indtægter i efterfølgende år. For høje afgifter/indtægter sidestilles således med en gæld til brugerne (hensatte forpligtelser), og for lave afgifter/indtægter medfører en øget opkrævningsmulighed (tilgodehavende).

Tjenester reguleret iht. EU-præstationsordninger

For en route-aktiviteter i Danmark og TNC København er Naviair siden 1. januar 2012 berettiget til at fremføre over-/underdækning i henhold til bestemmelserne ifølge EU-forordningen omkring præstationsordninger for leverandører af luftfartstjenester, herunder bestemmelserne omkring risikodeling vedrørende trafikudviklingen.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger og bankindeståender.

Udskudt skat

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser, hvor den skattemæssige værdi af aktiverne opgøres med udgangspunkt i den planlagte anvendelse af det enkelte aktiv.

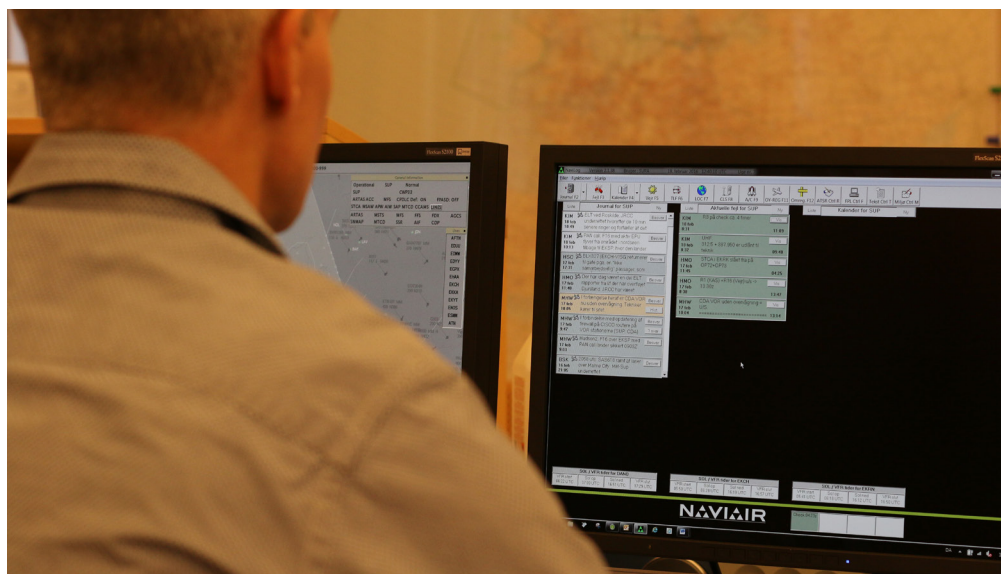
Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, aktivet forventes at kunne realiseres til, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoskatteaktiver.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi. Langfristede gældsforpligtelser måles på tidspunktet for lånoptagelse til kostpris, svarende til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. Efterfølgende måles prioritetsgæld til amortiseret kostpris.

Pensioner og rådighedsbeløb

Naviair indbetaler pensionsbidrag til staten for tjenestemænd samt overenskomstansatte på særlige vilkår (tidligere tjenestemænd), og staten har herefter overtaget pensionsforpligtelsen for disse ansatte. Pensionsforpligtelsen for øvrige ansatte er afdækket i bidragsbaserede pensionsordninger. Forpligtelser i henhold til tjenestemandenslovens § 32 om rådighedsløn påhviler Naviair. Disse forpligtelser oplyses som eventualforpligtelser.

Tilgodehavende og skyldig selskabsskat

Aktuelle skatteforpligtelser eller tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for betalt acontoskat.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under forpligtelser omfatter fakturerede indtægter til resultatføring i efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen præsenteres efter den indirekte metode og viser pengestrømme vedrørende drift, investeringer og finansiering samt selskabets likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme vedrørende driftsaktiviteter opgøres som driftsresultatet reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital samt betalt selskabsskat.

Pengestrømme vedrørende investeringsaktiviteter omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af virksomheder, aktiviteter og finansielle anlægsaktiver samt køb, udvikling, forbedring og salg mv. af immaterielle og materielle anlægsaktiver, herunder anskaffelse af finansielt leasede aktiver.

Pengestrømme vedrørende finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af selskabets kapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af

lån, indgåelse af finansielle leasingaftaler, afdrag på rentebærende gæld samt betaling af udbytte.

Likvider omfatter likvide beholdninger og kortfristede værdipapirer med ubetydelig risiko for værdiændringer, som uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger.

Pengestrømsopgørelsen kan ikke udledes alene af det offentliggjorte regnskabsmateriale.

Hoved- og nøgletal

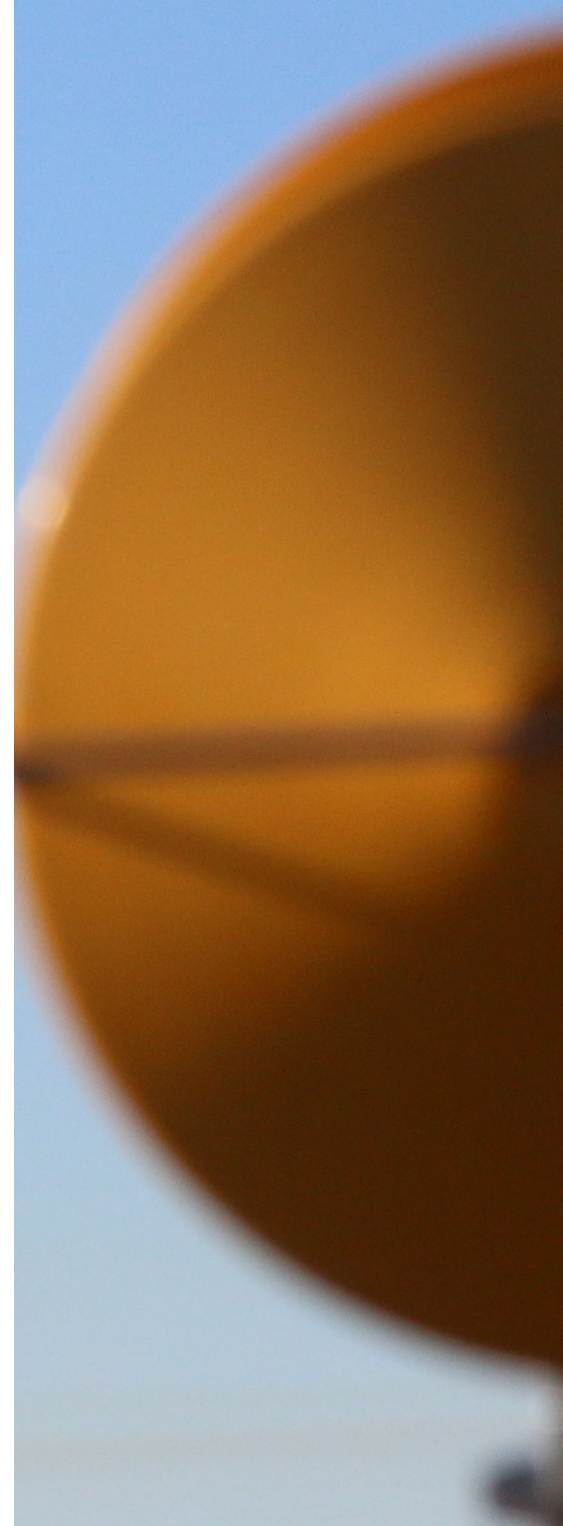
Hoved- og nøgletal er defineret og beregnet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings vejledning.

$$\text{Overskudsgrad} = \frac{\text{Driftsresultat} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$$

$$\text{Afkastningsgrad} = \frac{\text{Driftsresultat} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$$

$$\text{Soliditetsgrad} = \frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$$

$$\text{Forrentning af egenkapital} = \frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$$

Resultatopgørelse

RESULTATOPGØRELSE 1. JANUAR - 31. DECEMBER (DKK 1.000)	Note	Koncern		Modervirksomhed	
		2015	2014	2015	2014
Nettoomsætning	1	920.151	941.574	920.164	941.574
Arbejde udført for egen regning og opført under aktiver	2	11.431	14.488	11.431	14.488
Andre driftsindtægter	3	294.508	302.736	294.508	302.746
Andre eksterne omkostninger	4	-187.782	-167.784	-187.671	-167.781
Personaleomkostninger	5	-563.062	-552.495	-563.062	-552.495
Af- og nedskrivninger	6	-103.364	-101.716	-103.364	-101.716
Andre driftsomkostninger	3	-294.281	-303.710	-294.281	-303.710
Driftsresultat		77.601	133.093	77.725	133.106
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder	12	2.055	3.650	0	0
Finansielle indtægter	7	1.490	713	2.658	925
Finansielle omkostninger	8	-44.100	-47.563	-44.100	-47.563
Resultat af ordinære aktiviteter før skat		37.046	89.893	36.283	86.468
Skat af ordinært resultat	9	-7.348	-19.185	-7.632	-19.240
Periodens resultat		29.698	70.708	28.651	67.228

FORSLAG TIL RESULTATDISPONERING (DKK 1.000)	Koncern		Modervirksomhed	
	2015	2014	2015	2014
Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	2.055	3.650	0	0
Overført resultat	27.643	67.058	28.651	67.228
	29.698	70.708	28.651	67.228

Balance

AKTIVER (DKK 1.000)	Note	Koncern		Modervirksomhed	
		31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Erhvervede immaterielle anlægsaktiver		1.454	2.805	1.454	2.805
Udviklingsprojekter under udførelse		3.784	1.648	3.784	1.648
Immaterielle anlægsaktiver	10	5.238	4.453	5.238	4.453
Grunde og bygninger		248.867	251.864	248.867	251.864
Produktionsanlæg og maskiner		778.545	819.768	778.545	819.768
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		4.881	6.722	4.881	6.722
Materielle anlægsaktiver under udførelse		97.471	89.096	97.471	89.096
Materielle anlægsaktiver	11	1.129.764	1.167.450	1.129.764	1.167.450
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder		0	0	75.500	75.500
Kapitalandele i associerede virksomheder		10.889	8.508	79	79
Andre værdipapirer og kapitalandele		103.457	84.120	0	0
Finansielle anlægsaktiver	12	114.346	92.628	75.579	75.579
Anlægsaktiver		1.249.348	1.264.531	1.210.581	1.247.482
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	13	159.143	141.810	159.143	141.810
Tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder		0	0	29.608	10.170
Tilgodehavende hos associerede virksomheder		1.034	3.013	1.034	3.013
Andre tilgodehavender	14	18.301	10.822	18.288	10.822
Reguleringsmæssige underdækninger	15	18.409	35.195	18.409	35.195
Periodeafgrænsningsposter	16	33.565	37.724	33.565	37.724
Tilgodehavender		230.452	228.564	260.047	238.734
Likvide beholdninger		123.818	293.430	123.632	292.050
Omsætningsaktiver		354.270	521.994	383.679	530.784
Aktiver		1.603.618	1.786.525	1.594.260	1.778.266

PASSIVER (DKK 1.000)	Note	Koncern		Modervirksomhed	
		31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Ansvarlig kapital		600.000	600.000	600.000	600.000
Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode		10.809	8.429	0	0
Overført resultat		338.300	310.657	339.478	310.827
Egenkapital		949.109	919.086	939.478	910.827
Udskudt skat	17	57.335	49.985	57.619	49.985
Hensættelser til reguleringsmæssige overdækninger	15	73.380	82.763	73.380	82.763
Hensatte forpligtelser		130.715	132.748	130.999	132.748
Ansvarlig lånekapital	18	336.600	536.600	336.600	536.600
Langfristede gældsforpligtelser		336.600	536.600	336.600	536.600
Leverandører af varer og tjenesteydelser		33.995	45.415	33.984	45.415
Gæld til associerede virksomheder		766	0	766	0
Skyldig selskabsskat		0	616	0	616
Anden gæld	19	121.535	130.867	121.535	130.867
Periodeafgrænsningsposter		30.898	21.193	30.898	21.193
Kortfristede gældsforpligtelser		187.194	198.091	187.183	198.091
Gældsforpligtelser		523.794	734.691	523.783	734.691
Passiver		1.603.618	1.786.525	1.594.260	1.778.266
Eventualforpligtelser	20				
Nærtstående parter med bestemmende indflydelse	21				

Egenkapitalopgørelse

EGENKAPITALOPGØRELSE (DKK 1.000)	Koncern				Modervirksomhed		
	Ansvarlig kapital	Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	Overført resultat	I alt	Ansvarlig kapital	Overført resultat	I alt
Egenkapital 1. januar 2015	600.000	8.429	310.657	919.086	600.000	310.827	910.827
Valutakursreguleringer	0	325	0	325	0	0	0
Årets resultat	0	2.055	27.643	29.698	0	28.651	28.651
Egenkapital 31. december 2015	600.000	10.809	338.300	949.109	600.000	339.478	939.478

Der er ikke sket ændringer til den ansvarlige kapital siden 1. januar 2010.

Pengestrømsopgørelse

PENGESTRØMSOPGØRELSE 1. JANUAR - 31. DECEMBER (DKK 1.000)	Note	Koncern		Modervirksomhed	
		2015	2014	2015	2014
Driftsresultat		77.601	133.093	77.725	133.106
Af- og nedskrivninger		107.306	101.716	107.306	101.716
Andre hensatte forpligtelser		-9.383	33.471	-9.383	33.471
Ændring i arbejdskapital	22	-6.240	67.099	-25.675	56.874
Pengestrømme vedrørende primær drift		169.284	335.379	149.973	325.167
Modtagne finansielle indtægter		1.490	713	2.658	925
Betalte finansielle omkostninger		-44.100	-47.515	-44.100	-47.515
Betalt selskabsskat		-6.544	-11.800	-6.544	-11.800
Pengestrømme vedrørende drift		120.130	276.777	101.987	266.777
Køb af immaterielle anlægsaktiver		-3.349	-1.648	-3.349	-1.648
Køb af materielle anlægsaktiver		-67.056	-93.931	-67.056	-93.931
Køb af finansielle anlægsaktiver		-19.337	-84.120	0	-75.500
Pengestrømme vedrørende investeringer		-89.742	-179.699	-70.405	-171.079
Afdrag på lån mv.		-200.000	0	-200.000	0
Pengestrømme vedrørende finansiering		-200.000	0	-200.000	0
Ændring i likvider		-169.612	97.078	-168.418	95.698
Likvider primo		293.430	196.352	292.050	196.352
Likvider ultimo		123.818	293.430	123.632	292.050

Noter

1 Nettoomsætning (DKK. 1.000)	Koncern		Modervirksomhed	
	2015	2014	2015	2014
En route – Danmark, afgifter	607.619	676.824	607.619	676.824
TNC København, afgifter	168.865	200.754	168.865	200.754
Provinslufthavne	47.238	46.694	47.238	46.694
Nordatlanten, afgifter	39.772	36.108	39.772	36.108
Statsfinansierede områder	34.714	33.365	34.714	33.365
Salg af varer og tjenesteydelser i øvrigt	29.346	27.587	29.359	27.587
Regulering af over-/underdækning afgifter	-7.403	-79.758	-7.403	-79.758
	920.151	941.574	920.164	941.574

2 Arbejde udført for egen regning og opført under aktiver (DKK. 1.000)	Koncern		Modervirksomhed	
	2015	2014	2015	2014
Aktiveret direkte løn	10.511	13.298	10.511	13.298
Aktiverede indirekte produktionsomkostninger	920	1.190	920	1.190
	11.431	14.488	11.431	14.488

3 **Andre driftsindtægter og andre driftsomkostninger**

Andre driftsindtægter omfatter ydelser leveret til NUAC HB i henhold til leveringskontrakt. Herunder primært udlån af medarbejdere til NUAC HB. Andre driftsomkostninger omfatter ydelser leveret fra NUAC HB i henhold til leveringskontrakt, herunder primært drift af kontrolcentralen i Kastrup samt operationel support relateret hertil.

4 Andre eksterne omkostninger (DKK. 1.000)	Koncern		Modervirksomhed	
	2015	2014	2015	2014
Andre eksterne omkostninger i alt	187.782	167.784	187.671	167.781
	187.782	167.784	187.671	167.781

Heraf honorar til generalforsamlingsvalgt revisor:

Deloitte, lovpligtig revision	369	360	344	360
Deloitte, rådgivningsydelser	226	149	226	149
Deloitte, andre erklæringer med sikkerhed	30	30	30	30
Rigsrevisionen, lovpligtig revision	377	378	377	378
	1.002	917	977	917

5 Personaleomkostninger (DKK. 1.000)	Koncern		Modervirksomhed	
	2015	2014	2015	2014
Løn og gager	477.605	471.298	477.605	471.298
Pensioner	83.365	78.629	83.365	78.629
Andre omkostninger til social sikring	2.092	2.568	2.092	2.568
	563.062	552.495	563.062	552.495

Herudaf udgør vederlag til direktion og bestyrelse:

Løn til direktion	2.762	2.412	2.762	2.412
Pension til direktion	485	412	485	412
Bestyrelseshonorar	1.200	1.150	1.200	1.150
	4.447	3.974	4.447	3.974

Den samlede løn og pension udgør for den administrerende direktør 1.851 TDKK og for økonomidirektør 1.396 TDKK. Hertil kommer udbetaling af åremålskontrakt på 467 TDKK i forbindelse med økonomidirektørens fratrædelse pr. 31. december 2015. Bestyrelsesformandens vederlag udgør 300 TDKK, næstformandens udgør 200 TDKK og øvrige medlemmers vederlag udgør 100 TDKK.

Gennemsnitligt antal beskæftigede medarbejdere	637	641	637	641
---	------------	------------	------------	------------

6 Af- og nedskrivninger (DKK. 1.000)	Koncern		Modervirksomhed	
	2015	2014	2015	2014
Erhvervede immaterielle anlægsaktiver	2.564	2.372	2.564	2.372
Grunde og bygninger	19.126	16.051	19.126	16.051
Produktionsanlæg og maskiner	82.407	79.727	82.407	79.727
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3.209	3.566	3.209	3.566
Offentlige tilskud vedr. anlægsprojekter	-3.942	0	-3.942	0
	103.364	101.716	103.364	101.716

7 Finansielle indtægter (DKK. 1.000)	Koncern		Modervirksomhed	
	2015	2014	2015	2014
Valutakursgevinster	1.257	527	1.257	527
Renteindtægter tilknyttede virksomheder	0	0	1.168	212
Renteindtægter associerede virksomheder	2	1	2	1
Andre renteindtægter	157	185	157	185
Ikke-skattepligtige renter og procenttillæg	74	0	74	0
	1.490	713	2.658	925

8 Finansielle omkostninger (DKK. 1.000)	Koncern		Modervirksomhed	
	2015	2014	2015	2014
Valutakurstab	1.833	1.676	1.833	1.676
Renteomkostninger	47.690	50.732	47.690	50.732
Ikke-fradragsberettigede renter og procenttillæg	0	48	0	48
Aktivering af byggerenter	-5.423	-4.893	-5.423	-4.893
	44.100	47.563	44.100	47.563

9 Skat af årets resultat (DKK. 1.000)	Koncern		Modervirksomhed	
	2015	2014	2015	2014
Årets aktuelle skat	0	6.568	0	6.623
Ændring af udskudt skat	7.351	12.617	7.635	12.617
Regulering af skat vedrørende tidligere år	-3	0	-3	0
	7.348	19.185	7.632	19.240

10 Immaterielle anlægsaktiver (DKK. 1.000)	Software	Immaterielle anlægs- aktiver under udførelse	I alt
	Kostpris 1. januar 2015	14.988	1.648
Tilgang i årets løb	41	3.308	3.349
Afgang i årets løb	0	0	0
Overførsler	1.172	-1.172	0
Kostpris 31. december 2015	16.201	3.784	19.985
Af- og nedskrivninger 1. januar 2015	12.183	0	12.183
Årets afskrivninger	2.564	0	2.564
Årets nedskrivninger på udrangerede aktiver	0	0	0
Afgang i årets løb	0	0	0
Af- og nedskrivninger 31. december 2015	14.747	0	14.747
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2015	1.454	3.784	5.238

11 Materielle anlægsaktiver (DKK. 1.000)	Grunde og bygninger	Produktions- anlæg og maskiner	Inventar, IT-udstyr og transport- materiel	Materielle anlægsaktiver under udførelse	I alt
	Kostpris 1. januar 2015	558.500	1.493.124	28.534	89.096
Tilgang i årets løb	2.703	8.905	466	54.982	67.056
Afgang i årets løb	-8.659	-22.366	0	0	-31.025
Overførsler	13.426	32.279	902	-46.607	0
Kostpris 31. december 2015	565.970	1.511.942	29.902	97.471	2.205.285
Af- og nedskrivninger 1. januar 2015	306.636	673.356	21.812	0	1.001.804
Årets afskrivninger	17.078	80.540	3.209	0	100.827
Årets nedskrivninger på udrangerede aktiver	2.048	1.867	0	0	3.915
Afgang i årets løb	-8.659	-22.366	0	0	-31.025
Af- og nedskrivninger 31. december 2015	317.103	733.397	25.021	0	1.075.521
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2015	248.867	778.545	4.881	97.471	1.129.764

Heraf aktiverede finansieringsomkostninger 48 36.229 0 8.352 44.629

Med undtagelse af enkelte bygninger til en samlet bogført værdi på 10,1 mio. kr. ultimo 2015, primært opført til navigationsudstyr på forskellige beliggenheder rundt omkring i landet samt i Grønland, består Naviairs samlede bygningsmasse med en bogført værdi på i alt 155,5 mio. kr. ultimo 2015 af bygninger på lejet grund. Herunder hele Naviairhuset med kontrolcentral, simulatorbygninger og administration placeret i Maglebylille samt kontrollårnet i Københavns Lufthavn, Kastrup. Alle disse bygninger er placeret på grund tilhørende Københavns Lufthavn A/S.

12 Finansielle anlægsaktiver

	<i>Koncern</i>			<i>Modervirksomhed</i>		
	Kapital- andele i associerede virksom- heder	Andre værdi- papirer og kapital- andele	I alt	Kapital- andele i tilk- nyttede virksom- heder	Kapital- andele i asso- cierede virksom- heder	I alt
<i>(DKK. 1.000)</i>						
Kostpris 1. januar 2015	79	84.120	84.199	75.500	79	75.579
Tilgang i årets løb	0	19.337	19.337	0	0	0
Kostpris 31. december 2015	79	103.457	103.536	75.500	79	75.579
Opskrivninger 1. januar 2015	8.429	0	8.429	0	0	0
Valutakursreguleringer	326	0	326	0	0	0
Andel af årets resultat	2.055	0	2.055	0	0	0
Opskrivninger 31. december 2015	10.810	0	10.810	0	0	0
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2015	10.889	103.457	114.346	75.500	79	75.579

<i>(DKK. 1.000)</i>	Hjemsted	Retsform	Ejerandel	Egenkapital 31. december 2015	Resultat 2015
<i>Kapitalandele i tilknyttede virksomheder omfatter:</i>					
Naviar Surveillance A/S	København	A/S	100 %	74.322	-1.008
<i>Kapitalandele i associerede virksomheder omfatter:</i>					
Entry Point North AB	Malmø-Sturup	AB	25 %	42.641	7.974
NUAC HB	Malmø	HB	50 %	550	178

Andre værdipapirer og kapitalandele omfatter en ejerandel i Aireon LLC, Virginia, USA. Ejerandelen udgjorde ultimo 2015 2,59 %.

13 Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser

	<i>Koncern</i>		<i>Modervirksomhed</i>	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
<i>(DKK. 1.000)</i>				
Tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser, brutto	170.841	154.523	170.841	154.523
Hensættelse til imødegåelse af forventet tab	-11.698	-12.713	-11.698	-12.713
	159.143	141.810	159.143	141.810

14 Andre tilgodehavender

	<i>Koncern</i>		<i>Modervirksomhed</i>	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
<i>(DKK. 1.000)</i>				
Moms og afgifter	3.857	2.904	3.844	2.904
Øvrige tilgodehavender	14.444	7.918	14.444	7.918
	18.301	10.822	18.288	10.822

15 Reguleringsmæssige underdækninger og hensættelser til reguleringsmæssige overdækninger

(DKK. 1.000)

	En route – Danmark	Tårnkontrol	I alt
Reguleringsmæssige underdækninger 1. januar 2015	34.051	1.144	35.195
Årets regulering	-17.017	231	-16.786
Reguleringsmæssige underdækninger 31. december 2015	17.034	1.375	18.409
Heraf forventes opkrævet inden for 1 år	3.215	469	3.684
Hensættelser til reguleringsmæssige overdækninger 1. januar 2015	0	82.763	82.763
Årets regulering	0	-9.383	-9.383
Hensættelser til reguleringsmæssige overdækninger 31. december 2015	0	73.380	73.380
Heraf forventes tilbageført inden for 1 år	0	18.817	18.817
Årets samlede regulering	-17.017	9.614	-7.403

16 Periodeafgrænsningsposter

(DKK. 1.000)

	Koncern		Modervirksomhed	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Forudbetalt løn	27.882	28.344	27.882	28.344
Øvrige periodeafgrænsningsposter	5.683	9.380	5.683	9.380
	33.565	37.724	33.565	37.724

17 Udskudt skat

(DKK. 1.000)

	Koncern		Modervirksomhed	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Udskudt skat hviler på følgende poster:				
Materielle anlægsaktiver	73.332	61.854	73.332	61.854
Fremført fradragsbegrænsning, renter mv.	-3.599	0	-3.599	0
Over-/underdækning afgifter	-12.094	-10.465	-12.094	-10.465
Fremførbart skattemæssigt underskud	-304	-1.404	-20	-1.404
	57.335	49.985	57.619	49.985

Udskudt skat pr. 31. december 2015 er afsat med 22 % svarende til den forventede skattesats på tidspunktet for realisering af den udskudte skat.

18 Ansvarlig lånekapital

Ansvarlig lånekapital er et stående lån til staten. Der påregnes afdragsfrihed i 10 år og en fast rente på 9 % p.a., ligesom lånet træder tilbage i forhold til Naviairs øvrige rentebærende gæld. Lånet med tilskrevne og påløbne renter opfylder i henhold til låneaftalen betingelserne for at blive anset som egenkapital eller kapital sidestillet hermed.

19 Anden gæld

(DKK. 1.000)

	<i>Koncern</i>		<i>Modervirksomhed</i>	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Feriepengeforpligtelser	84.978	84.447	84.978	84.447
Skyldig løn, A-skat, sociale bidrag m.m.	33.439	36.761	33.439	36.761
Andre skyldige omkostninger	3.118	9.659	3.118	9.659
	121.535	130.867	121.535	130.867

20 Eventualforpligtelser

Der påhviler Naviair en forpligtelse på maksimalt 1,1 mia. kr. vedrørende tjenestemandspensionslovens § 32 om rådighedsløn for tjenestemænd samt overenskomstansatte på særlige vilkår. Forpligtelsen består af 3 måneders løn i opsigelsesperioden og 3 års løn inklusive pension.

Naviair har sammen med sin svenske søstervirksomhed, LFV, etableret et fællesjet interessentskab, NUAC HB. Interessentskabet ejes ligeligt mellem Naviair og LFV. Parterne hæfter solidarisk og direkte for de forpligtelser, interessentskabet påtager sig.

Kontraktlige forpligtelser

Naviair er part i en række kontrakter, hvor Naviair enten er forpligtet til at præstere en realydelse eller en pengeydelse.

Naviair er forpligtet til at præstere realydelser (luftfartstjenester) i henhold til Trafikstyrelsens designering af Naviair af 25. oktober 2010 og i henhold til aftaler med danske lufthavne. Herudover har Naviair indgået kontrakter om drift og vedligeholdelse af luftfartsrelaterede systemer og udstyr med danske lufthavne og andre danske udøvere af luftfartstjenester.

Inden for området materielle anlægsaktiver under udførelse har Naviair indgået kontrakter om opgradering af Naviairs ATM-system og anskaffelse af luftfartsrelateret udstyr og systemer i størrelsesordenen 50 mio. kr. Den resterende betalingsforpligtelse i henhold til disse kontrakter udgør i størrelsesordenen 25 mio. kr.

Herudover har Naviair indgået længerevarende kontrakter om drift og vedligehold af Naviairs bygningsinstallationer, ATM-systemer og øvrige systemer (drift), hvor betalingsforpligtelserne efter 31. december 2015 udgør i størrelsesordenen 80 mio. kr.

Naviair har indgået aftale med en leverandør omkring levering af et projekt. Leverandøren er kommet i økonomiske vanskeligheder, inden leverancen af projektet er færdiggjort. Den bogførte værdi af anlægget pr. balancedagen d. 31. december 2015 er opgjort til 32,2 mio. kr., opført som anlæg under udførsel under materielle anlægsaktiver.

Naviair er indtrådt som medejer i Aireon LLC, USA og vil frem til 2017 gradvist erhverve i alt 6 procent af ejerandelene svarende til et samlet indskud på ca. 180 mio. kr. Af det samlede indskud har Naviair ultimo 2015 erlagt 103,5 mio. kr., svarende til en ejerandel på 2,59 procent.

21 Nærtstående parter og ejerforhold**Grundlag****Bestemmende indflydelse**Transport- og Bygningsministeriet
DK-1220 København K

Ejer, 100 %

Øvrige nærtstående parter

Trafik- og Byggestyrelsen

Tilsynsmyndighed

NUAC HB

Associeret virksomhed

Entry Point North AB

Associeret virksomhed

Naviar Surveillance A/S

Tilknyttet virksomhed

Forsvaret

Kontrakt om tårn- og indflyvningskontrol i Aalborg Lufthavn
Samarbejdsaftale om fælles udøvelse af luftfartstjenester
og lufttrafikstyring

Bestyrelse og direktion

Ledelseskontrol

*Om Naviars transaktioner med bestyrelse og direktion henvises til noten med personaleomkostninger.***22 Pengestrømsopgørelse – ændring i arbejdskapital***(DKK. 1.000)***Koncern****Modervirksomhed****2015****2014****2015****2014**

Ændringer i tilgodehavender mv.

4.042

60.532

-15.383

50.307

Ændring i gældsforpligtelser mv.

-10.282

6.567

-10.292

6.567

-6.240**67.099****-25.675****56.874**

NAVIAIR

Air Navigation Services

Naviair

Naviair Allé 1

DK 2770 Kastrup

T +45 3247 8000

F +45 3247 8800

www.naviair.dk

Årsrapport 2015 er udgivet af Naviair i april 2016.

Forsidebillede:

*Tjenestebil FK 503 fotograferet i Københavns
Lufthavn*

Foto: Communications & Public Affairs

Hent årsrapporten på www.naviair.dk

Årsrapport 2015

 [@naviair](https://twitter.com/naviair)